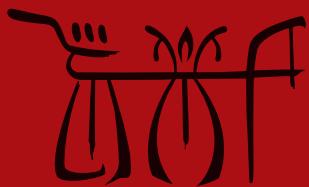

D
E
C
E
M
B
E
R

NEWSLETTER

on
Aegean Prehistory

A E G E U S
SOCIETY FOR AEGEAN PREHISTORY

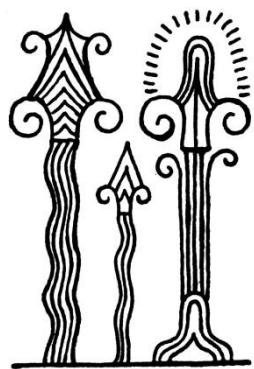
2017

No.
71

Contents

- 1. Lectures & Conferences p. 1**
- 2. Books p. 6**
- 3. Articles p. 31**
- 4. Book Reviews p. 40**
- 5. The Work of Aegeus p. 42**
- 6. Grants & Job Vacancies p. 44**
- 7. Call for Papers p. 47**
- 8. Websites p. 50**
- 9. News p. 52**

1. Lectures & Conferences

1 DECEMBER 2017, 19:00

Greece, Athens

Swedish Institute at Athens (Mitseon 9, Athens)

Aegean Lectures

Working (with) class. Ideology, ritual and labour in Middle Bronze Age Erimi (Cyprus)

Luca Bombardieri (Università di Torino)

Organised by: Aegeus and the Swedish Institute at Athens

1 DECEMBER 2017, 18:30

USA, New York

Institute of Fine Arts, New York University, 1 East 78th Street

The New York Aegean Bronze Age Colloquium

The Juktas Peak Sanctuary: The Emergence of the Cult and the Connections with the Knossos Palace

Alexandra Karetzou (Honorary Ephor of Antiquities)

[FURTHER INFORMATION](#)

1-2 DECEMBER 2017

Greece, Athens

German Archaeological Institute at Athens, Fidiou 1

Conference

15 years of AIGEIROΣ. Building a Research Network for Young Scholars in Athens

[FURTHER INFORMATION AND PROGRAMME](#)

1-3 DECEMBER 2017

Greece, Volos

University of Thessaly, Building “Papastratos”

International Conference

2nd Pan-Hellenic Conference on Digital Cultural Heritage – EuroMed 2017

[FURTHER INFORMATION](#)

4 DECEMBER 2017, 19:00

Greece, Athens

British School at Athens, Upper House

Upper House Seminar

Οι αποθήκες του άνακτα. Storage and sociopolitical changes at Late Bronze Age Knossos

Kostis Christakis (BSA, Knossos Curator)

4-8 DECEMBER 2017

Australia, Melbourne

Pullman Melbourne on the Park, 192 Wellington Parade

International Conference

AAA2017 Conference - Island to Inland: Connections across land and sea

FURTHER INFORMATION

PROGRAMME

5 DECEMBER 2017, 19:30

Canada, Vancouver

Buchanan A202, University of British Columbia

Life and Death at Ancient Eleon: Excavations in central Greece 2011-2017

Brendan Burke (University of Victoria)

FURTHER INFORMATION

6 DECEMBER 2017, 15:30

United Kingdom, London

Senate House South Block Ground Floor G22 / 26

Mycenaean Seminar

A locational analysis of writing and sealing practices at Ayia Triada in the Late Minoan I period (ca. 1700/1675-1470/1460 BC)

Ilse Schoep (Leuven)

6 DECEMBER 2017, 19:30

Greece, Athens

Canadian Institute in Greece, Dionysiou Aiginitou 7

Taking a Seat at the Minoan Banquet: An Architectural Approach to the Minoanisation of the Aegean Islands

Rodney D. Fitzsimons (Associate Professor, Trent University)

6 DECEMBER 2017, 17:30

Austria, Vienna

Institute for Oriental and European Archaeology of the Austrian Academy of Sciences,
Hollandstraße 11-13

Feste für die Toten. Gräber, Opfergruben und kultische Deponierungen im Spiegel der aktuellen Grabungen in Hala Sultan Tekke, Zypern

Teresa Bürge (OREA)

FURTHER INFORMATION

8 DECEMBER 2017, 18:30

Greece, Athens

Swiss School of Archaeology in Greece, Skaramanga Street 4B

Book presentation: Maja Gori and Maria Ivanova (eds.), Balkan Dialogues: Negotiating Identity between Prehistory and the Present

Organised by: Balkan Cultural Institute Association, Swiss School of Archaeology in Greece and the Balkan Bronze Age Borderland Project

11 DECEMBER 2017, 19:00

Greece, Athens

Canadian Institute in Greece, Dionysiou Aiginitou 7

Lecture

H δράση της Αμερικανικής και της Βρετανικής Σχολής την εικοσαετία 1947-1967

Rania Balli (Phd in Prehistory Archaeology)

Organised by: The Association of Friends of the Historical Archive of the Archaeological Service

11-12 DECEMBER 2017

Czech Republic, Prague

Charles University in Prague

6th PeCIA 2017 International Postgraduate Conference PeCIA (Perspectives on Classical Archaeology) 2017

Organised by: S. Kučová, J. Musil, P. Pavúk, J. Souček and M. Verčík

[**FURTHER INFORMATION**](#)

[**PROGRAMME**](#)

12 DECEMBER 2017, 19:00

Greece, Athens

Archaeological Society at Athens, 22 Panepistimiou

Cycladic Seminar

From the Bronze to the Early Iron Age in the Cyclades with a focus on pottery and mortuary practices (in Greek)

Nota Kourou (Professor of Archaeology at the University of Athens, Emerita)

12 DECEMBER 2017, 19.00

Greece, Athens

Hall "I. Drakopoulos", Central Building of the University of Athens (Panepistimiou 30)

Palaeolithic Seminar

Ξεκλειδώνοντας τα μυστήρια της Εποχής των Πλαγετώνων

Chronis Tzedakis (University College London)

13 DECEMBER 2017, 17:30

Austria, Vienna

Institute for Oriental and European Archaeology of the Austrian Academy of Sciences

Lecture

The anatomy of a system reform: the Cretan matrix where the "Mycenaean" administrative system took shape

Vassilis Petrakis (Hellenic Ministry of Education, Affiliate Research Collaborator at the National Hellenic Research Foundation)

[**FURTHER INFORMATION**](#)

13 DECEMBER 2017, 19:00

Greece, Thessaloniki

Archaeological Museum of Thessaloniki

Lecture

Τελετουργική θυσία στο ανακτορικό κέντρο της Κυδωνίας των μυκηναϊκών χρόνων

Maria Andreadaki-Vlazaki (Secretary General of the Hellenic Ministry of Culture)

[FURTHER INFORMATION](#)

15 DECEMBER 2017, 18:00

Greece, Athens

German Archaeological Institute at Athens

Winckelmann-Feier & Jahresbericht

Jahresbericht 2017 der Ersten Direktorin Katja Sporn, anschließend Festvortrag: Adolf Borbein (Berlin) "Winckelmanns Bild der griechischen Kunst" in der Bibliothek des Instituts

18 DECEMBER 2017, 19:00

Greece, Athens

Archaeological Society at Athens, 22 Panepistimiou

Η μυκηναϊκή Ίκλαινα και το ομηρικό βασίλειο του Νέστορα

Michael B. Cosmopoulos (University of Missouri-St. Louis)

20 DECEMBER 2017, 19:00

Greece, Athens

Italian Archaeological Institute, Parthenonos 14

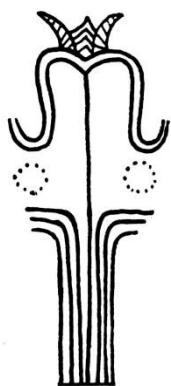
10th Annual Sundwall lecture

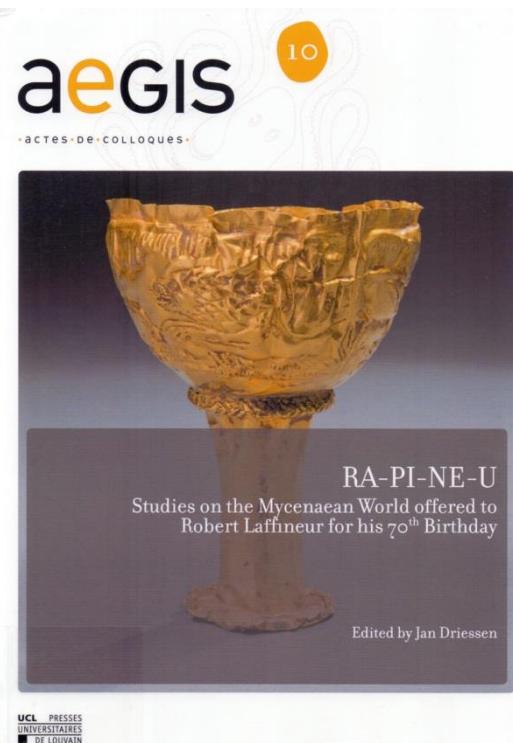
The North Cemetery at Ayios Vasilios and the transformation of early Mycenaean society

Sofia Voutsaki (University of Groningen)

Organised by: Finnish Institute at Athens

2. Books

RA-PI-NE-U. Studies on the Mycenaean World offered to Robert Laffineur for his 70th Birthday

Edited by Jan Driessen

City & year: Louvain 2016

Publisher: Presses Universitaires de Louvain

Series: Aegis 10

Description: Paperback, 398 p., numerous b/w tables, 323 b/w and colour figures, 21 x 29.3 cm

ISBN: 978-2-87558-512-7

ISBN (PDF): 978-2-87558-513-4

Abstract

This volume, in honour of one of the Odysseuses in Aegean archaeology, Professor Robert Laffineur, comprises a combination of papers presented during a seminar series on recent developments in Mycenaean archaeology at the Université de Louvain during the academic year 2015-2016. These were organised within the frame of the ARC13/18 - 049 (concerted research action) "A World in Crisis?". To these are added a series of papers by friends of Robert Laffineur who were keen to offer a contribution to honour him foremost as a friend and scholar in his own right but also as editor of a respected international series founded by him –Aegaeum– and as the driving force and inspiration behind the biannual Aegean meetings that have travelled the world. Several papers within touch scientific domains close to Robert's heart while others present new excavations or new interpretations of known data.

Contents

Foreword by *Jan Driessen* [23]

1. Robert Laffineur, a Bio-Bibliography [25-38]

Richard Veymiers

2. Dimini: An Urban Settlement of the Late Bronze Age in the Paganitic Gulf [39-61]

Vasiliki Adrymi-Sismani

3. Origins of the Mycenaean Lustrous Dark-on-Light Pottery Technology [63-68]

Philip P. Betancourt, Susan C. Ferrence, Vili Apostolakou, Thomas M. Brogan, Eleni Nodarou & Florence S. C. Hsu

[READ THE ARTICLE](#)

4. The 'Minoanisation' of the Arts in LC I Akrotiri and LH I Mycenae: Similarities and Differences [69-83]

Fritz Blakolmer

5. Crafting Before and After the Collapse: Mycenaean Eleon in Boeotia [85-93]

Brendan Burke & Bryan Burns

6. Consumerism, Debt, and the End of the Bronze Age Civilisations in the Eastern Mediterranean [95-107]

Mary K. Dabney

7. The Brussels Mycenaean Gold Cup [109-124]

Jan Driessen

8. Cylinder-Seal Impressions on Storage Vessels at Maa-Palaeokastro: Elucidating an Idiosyncratic Late Cypriot Mechanism [125-144]

Artemis Georgiou

[READ THE ARTICLE](#)

9. Pulp Fiction: The Sea Peoples and the Study of 'Mycenaean' Archaeology in Philistia [145-155]

Louise A. Hitchcock & Aren M. Maeir

[READ THE ARTICLE](#)

10. Mycenaean Terracottas from Funerary Contexts in Troezenia [157-169]

Eleni Konsolaki-Yannopoulou

11. Getting out of a Dead End in Final Palatial Crete: Applying Space Syntax Analysis to the Casa dei Vani Aggiunti Progressivamente at Hagia Triada [171-199]

Quentin Letesson & Santo Privitera

12. Against the Currents of History: The Early 12th c. BCE Resurgence of Tiryns [201-220]

Joseph Maran

13. Spinning Gold and Casting Textiles [221-232]

Marie-Louise Nosch

14. Two Linear B Traveling Inscriptions from the University of the South in Sewanee, Tennessee and the Impact of the Decipherment of Linear B on the Scholarly and Public Imagination [233-244]

Thomas G. Palaima & Christopher M. McDonough

15. Technological Study and Interpretation of Rhomboid Accessories from Grave Circle A, Mycenae [245-262]

Nikolas Papadimitriou, Eleni Konstantini-Syvridi & Akis Goumas

[READ THE ARTICLE](#)

16. Human Heads and Crawling Snakes:
Ritual Vases in Postpalatial Mycenae
[263-274]

Lena Papazoglou-Manioudaki

17. Glow in the 'Dark': A Gold Pendant
from a Middle Helladic Settlement (Aspis,
Argos) [275-293]

Anna Philippa-Touchais & Gilles Touchais

[READ THE ARTICLE](#)

18. A Picture is Worth a Thousands
Words: Pictorial Pottery as a Marker for
Socio-Economic Entanglements between
the Coast and Hinterland. The Case of
Hala Sultan Tekke and Klavdhia in South-
East Cyprus [295-304]

*Melissa Samaes, Jan Coenaerts & Karin
Nys*

19. Marathon in the Middle and Late
Bronze Age: New Evidence from an Old
Excavation. Preliminary Results from the
Excavation of the University of Athens at
Plasi [305-315]

*Naya Polychronakou-Sgouritsa, Yiannis
Papadatos, Anthi Balitsari & Eleanna
Prevedorou*

20. Petsas House, Pottery Production,
and the Mycenaean People in LH IIIA2
[317-326]

Kim S. Shelton

21. Connecting the Pieces: Egypt, Dendra,
and the Elusive 'Keftiu' Cup [327-347]

Nancy R. Thomas

22. Foreign affairs. Diplomacy, Trade,
War and Migration in the Mycenaean
Mediterranean (1400- 1100 BC) [349-
363]

Gert Jan van Wijngaarden

23. Beyond the Versailles Effect: Myce-
naean Greece and Minoan Crete [365-
378]

Malcolm H. Wiener

24. The Two Goddesses and the For-
mation of a Pantheon in Philistia [379-
390]

Assaf Yasur-Landau

[READ THE ARTICLE](#)

25. The Gournia Megaron [391-398]

John G. Younger

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ – ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ
ΥΠ.Π.Ο.Α. – ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΡΕΘΥΜΝΟΥ

ΑΡΧΑΙΟ ΛΟΓΙΚΟ ΕΡΓΟ ΚΡΗΤΗΣ

Πρακτικά της 3ης Συνάντησης
Ρέθυμνο, 5-8 Δεκεμβρίου 2013

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
ΠΑΥΛΙΝΑ ΚΑΡΑΝΑΣΤΑΣΗ - ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΤΖΙΓΚΟΥΝΑΚΗ
ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΤΣΙΓΩΝΑΚΗ

ΤΟΜΟΣ Α': ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΦΟΡΕΩΝ - ΗΡΑΚΛΕΙΟ - ΓΕΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Αρχαιολογικό Έργο Κρήτης. Πρακτικά της 3^{ης} Συνάντησης, Ρέθυμνο, 5-8 Δεκεμβρίου 2013. Vol. A: Εισηγήσεις Φορέων – Ηράκλειο – Γενικά Θέματα. Vol. B: Χανιά – Ρέθυμνο – Λασίθι

Edited by Pavlina Karanastasi, Anastasia Tsigounaki & Christina Tsigonaki

City & year: Rethymno 2015

Publisher: University of Crete & Ephorate of Antiquities of Rethymno

Series: Archaeological Work of Crete 3

Description: Paperback, 677 p. (vol. A), 731 p. (vol. B), numerous b/w figures, 16.8 x 23.8 cm

ISBN: 978618823235 25 (vol. A), 978618 8232518 (vol. B)

Abstract (in Greek)

Το Αρχαιολογικό Έργο Κρήτης είναι πλέον θεσμός. Ένας θεσμός, ο οποίος στις σημερινές εξαιρετικά δύσκολες και αντίξοες συνθήκες έχει τη δύναμη να δημιουργεί ελπίδες και προσδοκίες. Η εντυπωσιακή αύξηση του αριθμού των συμμετεχόντων στην τρίτη συνάντηση το 2013 το αποδεικνύει πέρα από κάθε αμφιβολία.

Ο μεγάλος αριθμός των ανακοινώσεων (περισσότερες από 120) προκάλεσε νέες ανάγκες, αλλά και προκλήσεις, κυρίως επειδή η δημοσίευση των δύο πλέον τόμων του ΑΕΚ 3 έγινε με πολύ λιγότερα οικονομικά μέσα. Οι συγγραφείς έδειξαν συνέπεια και υπομονή, όλοι όσοι συνέβαλαν στην έκδοση αφοσίωση, επιμονή και αυταπάρνηση.

Τεχνικοί και πρακτικοί λόγοι οδήγησαν στην απόφαση οι ανακοινώσεις να χωριστούν σε δύο τόμους, έναν πρώτο, ο οποίος περιλαμβάνει τις γενικού χαρακτήρα ομιλίες και το έργο που συντελέστηκε στην περιφερειακή ενότητα Ηρακλείου, και έναν δεύτερο, στον οποίο παρουσιάζεται το έργο στις περιφερειακές ενότητες Χανιών, Ρεθύμνου και Λασιθίου.

[Click here to read the two volumes online](#)

Contents

(Volume A)

Prologue [15-16]

Pavlina Karanastasi, Anastasia Tsigounaki & Christina Tsigonaki

Το έργο της 28^η Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων κατά τη διετία 2012-2013 [117-135]

Anastasia Tsigounaki

[READ THE ARTICLE](#)

List of Contributors [17-24]

Abbreviations [25-29]

1. LOCAL SERVICES' AND THE UNIVERSITY OF CRETE'S WORK

Οι αρχαιολογικές έρευνες του Πανεπιστημίου Κρήτης την τριετία 2011-2013 [33-52]

Katerina Kopaka

[READ THE ARTICLE](#)

Το έργο της ΚΓ' Εφορείας Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων κατά τα έτη 2011-2013 [53-69]

Athanasia Kanta & Ioanna Serpetsidaki

Το έργο της ΚΔ' Εφορείας Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων κατά την τριετία 2011-2013 [71-78]

Cryssa Sofianou

Το έργο της ΚΕ' Εφορείας Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων κατά τα έτη 2012-2013 [79-97]

Anastasia Tsigounaki

[READ THE ARTICLE](#)

Το έργο της 13^η Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων (2011-2013) [99-115]

Vasiliki Sathiakaki

Το έργο της Υπηρεσίας Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων Κρήτης κατά τα έτη 2011-2013 [137-146]

Sifis Fanourakis

Υποβρύχια και παράκτια αρχαιολογική έρευνα στην Κρήτη, κατά την τριετία 2011-2013. Πεπραγμένα του Γραφείου Εναλίων Αρχαιοτήτων Κρήτης [147-158]

Theotokis Theodoulou

[READ THE ARTICLE](#)

Το έργο της Επιστημονικής Επιτροπής Κνωσού κατά την τριετία 2011-2013 [159-170]

Nikolaos Minos, Elisabeth M. Kavoulaki & Maria Kladou

Το έργο της Επιστημονικής Επιτροπής Ανάδειξης Οχυρωματικών Έργων Κρήτης [171-187]

Michalis Andrianakis

2. REGIONAL UNIT OF HERAKLION

PREHISTORIC ERA

Νέες θέσεις των μινωικών χρόνων στην περιοχή του Κρουσώνα [191-200]

Christina Papadaki & Ioanna Serpetsidaki

[READ THE ARTICLE](#)

Ανασκαφική έρευνα στον Κατσαμπά Ηρακλείου [201-208]
Ioanna Serpetsidaki

Σωστική ανασκαφική έρευνα στον Σαμπά Πεδιάδας [209-215]
Kalliopi Galanaki, Christina Papadaki & Don Evely
[READ THE ARTICLE](#)

Ο ΠΜ-ΜΜ θολωτός τάφος Β στο Απεσωκάρι Μεσαράς: Τα αποτελέσματα των εργασιών των ετών 2012 και 2013 [217-226]

Giorgos Vavouranakis

Μινωική Κουμάσα: Ανασυνθέτοντας την ιστορία ενός μεθορίου κέντρου της νότιας Κρήτης [227-239]

Diamantis Panagiotopoulos

Παλαιοανακτορική εγκατάσταση στον χώρο του ξενοδοχείου «Amirandes» στις Κάτω Γούβες του Δήμου Χερσονήσου [241-250]

Stella Mandalaki & Marina Velegraki

[READ THE ARTICLE](#)

Ένα ιερό κορυφής στην αλπική ζώνη του Ψηλορείτη [251-262]

Danae Z. Kontopodi, Kostas Georgakopoulos & Michalis Spyridakis

Μινωική εγκατάσταση στον λόφο «Καστρί» στο Λιμάνι Χερσονήσου [263-269]

Stella Mandalaki

Μια παράκτια νεοανακτορική εγκατάσταση στην Αμμουδάρα Ηρακλείου: Πρώτη προσέγγιση μιας παλιάς ανασκαφής [271-280]

Katerina Athanasaki

[READ THE ARTICLE](#)

Νέα ματιά στο υλικό της κεραμικής και των ανθρωπόμορφων ειδωλίων από το ιερό κορυφής Κόφινα Αστερουσίων [281-292]

Alexia Spiliotopoulou

[READ THE ARTICLE](#)

Economic and political complexity in the Aposelemis Valley: A preliminary assessment [293-307]

Kostis S. Christakis, Maria Mavraki-Balanou & Alexandros Kastanakis

[READ THE ARTICLE](#)

Reflecting a rectangular structure at Kommos [309-318]

Robert C. Arndt

[READ THE ARTICLE](#)

Central Crete's octopus trademark [319-327]

Halford W. Haskell

Τα λιμάνια του κόλπου της Μεσαράς. Από το πρώτο λιμάνι της αρχαιότητας ως σήμερα: Η υπόθεση του μύθου της αρπαγής της Ευρώπης [329-345]

Michalis Spyridakis

A reinterpretation of Minoan landscapes in the Mesara plain (southern Crete) following a palaeoenvironmental approach [347-358]

Maxime Colleu, Matthieu Ghilardi, David Psomiadis & Françoise Gasse

ARCHAIC TO ROMAN ERA

New research on the so-called “Temple C” and the related building on the south slope of the Patela of Prinias [359-365]

Salvatore Rizza & Antonella Pautasso

An Archaic sarcophagus buhal at Orthi Petra (Aphrati) [367-378]

Giacomo Biondi

[READ THE ARTICLE](#)

Πρόσφατη ανασκαφική έρευνα στο ρωμαϊκό θέατρο Χερσονήσου [379-386]

Stella Mandalaki

Ρωμαϊκές αγροικίες στην περιοχή του Φράγματος Αποσελέμη, στην περιοχή των χωριών Αβδού, Σφεντύλι και Ποταμιές, νομού Ηρακλείου [387-393]

Maria Mavraki-Balanou, Alexandros Kastanakis & Konstantinos Tziampasis (and Ioanna Triantafyllidi & Despina Papadaki)

[READ THE ARTICLE](#)

BYZANTINE TO MODERN ERA

Οι παλαιότερες οχυρώσεις του Ηρακλείου: Μια διαφορετική προσέγγιση με βάση τα νεότερα ανασκαφικά δεδομένα [395-410]

Vasiliki Sythiakaki, Eleni Kanaki & Chara Bilmezi

Κτηριακή στερέωση-αποκατάσταση & συντήρηση τοιχογραφιών ναού Αγίου Νικολάου στο Μιλιαρίσι Μονοφατσίου [411-421]

Stavrini Dritsa, George Katsalis & Syngelaki

Αποκατάσταση καθολικού Παναγίας Γκουβερνιώτισσας [423-429]

George Katsalis & Katerina Avgeri

Νέα στοιχεία από την ανασκαφική έρευνα στη Μονή Παληνής (Βενεράτο Ηρακλείου) [431-442]

Athina Tsambanaki

PHAISTOS, AYIA TRIADA AND GORTYN

The archaeological activities of the Universities of Catania and Venice in Phaistos and Ayia Triada (2011-2013) [443-451]

Vincenzo La Rosa, Filipo Carinci & Pietro Militello

[READ THE ARTICLE](#)

Phaistos Project. The results of the recent surveys (years 2011-2013) [453-464]

Maria Bredaki & Fausto Longo

[READ THE ARTICLE](#)

Phaistos Project. The Greek polis in the light of recent topographic studies [465-481]

Fausto Longo

[READ THE ARTICLE](#)

Christos Effendi. Archaeological studies on the acropolis of Phaistos: from Minoan to Post-Palatial age - an INSTAP project [483-494]

Alessandro Greco & Andrea Bettó

Pottery production at Prepalatial and Protopalatial Phaistos: New data from the Greek-Italian survey [495-502]

Simona Todaro

[READ THE ARTICLE](#)

Phaistos in the Archaic period: New data from the Phaistos Project Survey [503-507]

Emanuela Santaniello

Phaistos in the Roman period: A preliminary report [509-518]

Amedeo Rossi

[READ THE ARTICLE](#)

Πήλινα ειδώλια από τον οικισμό στον Προφήτη Ηλία (Γόρτυνα): Μια γενική θεώρηση [519-528]

Rosario Maria Anzalone

New researches at the Sanctuary of Apollo Pythios at Gortyn [529-536]

Jacopo Bonetto, Anna Bertelli & Martina Colla

Gortys. Archaeological excavations of new mausoleums in the Praetorium area [537-552]

Enzo Lippolis, Ritta Sassu, Chiara Giatti & Luigi Maria Caliò

Gortys, "Terme a Sud del Pretorio". Observations on the main phases of the building ten years on from the beginning of the excavations [553-563]

Claudia Lambrugo, with Elena Belgiovine, Daniele Capuzzo, Ilaria Frontori, Daniela Massara & Pietro Mecozzi

[READ THE ARTICLE](#)

The excavation of the Early Byzantine District near the Python in Gortyn (field seasons 2011-2013): An image of the end of the Mediterranean city [565-574]

Enrico Zanini, Stefano Costa, Elisabetta Giorgi & Elisa Triolo

Πρόσφατες έρευνες γύρω από το Νότιο Κτήριο της Συνοικίας των Βυζαντινών Οικιών της Γόρτυνας [575-584]

Roberta Perna

[READ THE ARTICLE](#)

Preliminary results of investigations in the basilica of Mitropolis, Gortyn: The finds from Annex 11 [585-603]

Isabella Baldini, Chiara Barbariccola, Yorgos Brokalakis, Veronica Casali, Sil-

via Donadei, Giulia Marsili, Lucia Orlandi & Debora Pellacchia

Νέα στοιχεία για το βαπτιστήριο στη Μητρόπολη της Γόρτυνας: Η διακόσμηση με μαρμάρινο opus sectile [605-613]

Maria Ricciardi

UNDERWATER ARCHAEOLOGY

Crete Project 2011: Underwater archaeological survey at the area of Heraklion and Dia Island. A preliminary report [615-625]

Theotokis Theodoulou, Brendan Foley, Dionysis Evangelistis, George Koutsouflakis, Dimitris Sakellariou & Alexandros Tourtas

CONSERVATIONS ISSUES

Εργασίες αποκατάστασης και διατήρησης των γυψολιθικών στοιχείων της «Οικίας του Αρχιερέα», περιφερειακού μνημείου του ανακτόρου Κνωσού, από τη διαβρωτική δράση των όμβριων υδάτων και παράλληλη διερεύνηση του αποκαλυφθέντος αγωγού [627-646]

Ioannis Grammatikakis & Georgia Anastaki

Μινωικές τοιχογραφίες: Παλαιότερες επεμβάσεις και προσθήκες [647-656]

Efi Tsitsa

Εικόνες από τη συντήρηση τριών μινωικών τοιχογραφιών του Αρχαιολογικού Μουσείου Ηρακλείου [657-664]

Eleni Bakothanassi & Eleni Papadaki

Το έργο του Εργαστηρίου συντήρησης κεραμικής-τοιχογραφίας της ΚΓ' Εφορεί-

ας Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων την περίοδο 2011-2013 [665-670]
Ioannis Balis, Alexandros Sapountzakis, Manolis Chatzimanolis & Angeliki Psaroudaki

Εργασίες συντήρησης και αποκατάστασης μεταλλικών ευρημάτων, ΚΓ' Ε.Π.Κ.Α., 2011-2013 [671-675]
Georgia Pachaki & George Fanourakis

Η συστηματική συντήρηση των τοιχογραφιών τριών ναών στην περιφέρεια της 13^{ης} Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων [677-685]
Evangelos Liolios & Maria Mamalaki

3. GENERAL ISSUES

New technologies for capturing the dynamics of cultural landscapes [689-699]
Apostolos Sarris, Nikos Papadopoulos, Gianluca Cantoro, Athos Agapiou, Sylviane Déderix, Christina Tsigonaki & Maud Devolder

POWER POINT

Νεότερα από την αρχαιολογία της βενετικής περιόδου στην Κρήτη [701-707]
Olga Gratziou

Τεχνικές και εργαλεία λιθοξοϊκής στη βενετική Κρήτη [709-717]
Maria Vakondiou

Οι πέτρινοι φάροι της Κρήτης: Το φαρικό δίκτυο στους νεότερους χρόνους [719-731]
Kiki Vakaloglou & Maria Kousoulakou

(Volume B)

1. REGIONAL UNIT OF CHANIA

PREHISTORIC ERA

Νεολιθικά από τη Γαύδο [31-48]
Katerina Kopaka & Efthimis Theou
[READ THE ARTICLE](#)

Ένας θαλαμοειδής λαξευτός τάφος από την YM III Νεκρόπολη των Χανιών. Η περίπτωση μιας YM IIIΓ ταφής – Πρώτη ανακοίνωση [49-58]
Eftychia Protopapadaki

GEOMETRIC TO ROMAN ERA

Εθνικό Στάδιο Χανιών: Δοκιμαστική ανασκαφική έρευνα 2011-2012 [59-69]
Efthymia Kataki

Η μελέτη του ανθρωπολογικού υλικού από τη δοκιμαστική τομή στο νότιο τμήμα του Εθνικού Σταδίου Χανιών: Μια πρώτη προσέγγιση [71-76]
Chryssi Bourbou

Ανασκαφή στην Κυδωνία των ιστορικών χρόνων [77-86]
Angeliki Tsigou

Ανασκαφή στη Νεκρόπολη της αρχαίας Κυδωνίας [87-96]
Sophia Preve

Ανάδειξη της κύριας εισόδου της Απτέρας [97-102]
Anastasia Tsigounaki, Vanna Niniou-Kindeli, Konstantina Binaki, Loukia Fleva-

ri, Eleni Chatzidaki, Nikos Chatzidakis, Dora Manganas, Amalia Bountrogianni, Alexia Grammatikaki & Chrysoula Lingeridou

Οι πρώτες εργασίες για την αποκατάσταση του αρχαίου θεάτρου της Απτέρας [103-108]

Anastasia Tsigounaki, Vanna Niniou-Kindeli, Konstantina Binaki, Loukia Flevari, Eleni Chatzidaki, Nikos Chatzidakis, Anna Vasilakopoulou, George Karadimos, Eirini Chrysanthakopoulou, Triantafyllia Lytra, Andreas Kanellakis & Amalia Bountrogianni

Μήτρες μολυβδίδων και μολυβδίδες από την κύρια είσοδο της Απτέρας [109-114]

Loukia Flevari

Θέση Σγούρνες Άνω Κουνουπίτσας Κισάμου: Νέα αρχαιολογική θέση. Μια πρώτη προσέγγιση ενός άγνωστου νεκροταφείου των ιστορικών χρόνων [115-126]

Maria Skordou

Πρόσφατα ευρήματα στο λιμάνι της αρχαίας Φαλάσαρνας [127-134]

Eleni Chatzidaki

Ανασκαφικές έρευνες και αποτελέσματα στο πλαίσιο του έργου «Στερέωση - ανάκτηση επιλεγμένων πύργων των ελληνιστικών τειχών της αρχαίας Πολυρρήνιας ν. Χανιών» [135-145]

Stavroula Markoulaki & Demetra Goula

Στερέωση - ανάκτηση επιλεγμένων πύργων των ελληνιστικών τειχών της αρχαίας Πολυρρήνιας ν. Χανιών [147-154]

Yiannis Christodoulakos

Σωστική ανασκαφή οικοπέδου Σαμψάκη-Ανδρέου στο Καστέλι Κισάμου (2007-2013) [155-163]
Nektarios Paterakis

BYZANTINE TO MODERN ERA

Νεότερα στοιχεία για τον ναό της Μεταμόρφωσης στα Μεσκλά Κυδωνιάς [165-175]

Thanassis Mailis

Αποκατάσταση του ναού της Παναγίας Μυρτιδιώτισσας στα Τζεβρεμιανά Καντάνου και παρουσίαση του τοιχογραφικού διακόσμου [177-186]

Konstantinos Psarakis

Συντήρηση και αποκατάσταση των ναών Αγίου Νέστορα και Αγίου Δημητρίου στο Κατοχώρι Κεραμεών του νομού Χανιών: Προκαταρκτική έκθεση [187-194]
Eleni Maragoudaki & Konstantinos Bourbakis

Οι εργασίες αποκατάστασης της βενετικής έπαυλης και του βενετικού ελαιοτριβείου στο Καρύδι, δ. δ. Βάμου, ν. Χανίων [195-200]

Nektaria Chetzogiannaki & Michael Markoulakis

Ο επιπρομαχώνας της Αγίας Αικατερίνης των βενετικών οχυρώσεων Χανίων και η χρήση του κατά τη διάρκεια των πολεμικών συγκρούσεων του 17ου αιώνα [201-211]

Ioannis Fantakis

Συντήρηση και αποκατάσταση της Ιεράς Μονής Χρυσοσκαλίτισσας, δ. δ. Βάθης, δήμου Κισάμου Χανίων [213-220]

Anastasia Tsigounaki & Charalampos Fiotakis

MUSEUMS & EDUCATIONAL PROGRAMS

Μουσειολογική μελέτη - Α' φάση νέου Αρχαιολογικού Μουσείου Χανίων [221-230]

Eleni Papadopoulou & Katerina Tzanakaki

[READ THE ARTICLE](#)

CONSERVATION ISSUES

«Κάν’ το όπως ο Βιτρούβιος»: Η χρήση υδρόφοιβων επιχρισμάτων σε κατασκευές διαχείρισης ύδατος. Πρώτα αποτελέσματα του χημικού προσδιορισμού των επιφανειών κονιάματος σε δεξαμενές και λουτήρες από την αρχαία Πολυρρήνια και τη Φαλάσαρνα [231-237]

Vassiliki Kontogianni & Panagiota Manti

Συντήρηση ανασκαφικών ευρημάτων κατά την περίοδο 2011-2013 στα εργαστήρια της 28ης Ε.Β.Α. στα Χανιά [239-246]
Theano Androulaki

Τα χειρόγραφα εκκλησιαστικά βιβλία της μονής Αγίας Τριάδος Τζαγκαρόλων και η προληπτική συντήρησή τους [247-251]
Isabelle Vourou

Διαπιστώσεις σχετικά με τη Φωσφίνη κατά την απεντόμωση του τέμπλου του ναού Αγίου Γεωργίου Αφράτων Κισάμου [253-256]

Pipina Dimitriadou & Angeliki Karapataki

Εργασίες συντήρησης στα ξυλόγλυπτα του ναού των Εισοδίων της Θεοτόκου (Τριμάρτυρη - Μητροπολιτικός ναός της πόλης των Χανιών) [257-262]

Pipina Dimitriadou & Angeliki Karapataki

Συντήρηση γραπτού τέμπλου 19^{ου} αιώνα από τον ναό του Αγίου Αντωνίου Ροδωπού Κισάμου [263-267]

Chrysoula Sgouraki

2. REGIONAL UNIT OF RETHYMNON

PREHISTORIC ERA

The excavation at Mesolithic Damnoni in the Agios Vassilios Region: A new chronological/cultural period on Crete [271-280]

Thomas Strasser, Eleni Panagopoulou, Panayiotis Karkanas, †Chad DiGregorio, Miriam Clinton, Nicholas Thompson, Epaminondas Kapranos & Sarah Murray
[READ THE ARTICLE](#)

Μια θέση των MM χρόνων στο Κρυονέρι Μυλοποτάμου [281-288]

Maria Pateraki

Ενεπίγραφες μαρτυρίες από το ιερό κορυφής του Βρύσινα [289-298]

Iris Tzachili & Kostas Georgakopoulos

Ενδείξεις μελισσοκομίας στο ιερό κορυφής του Βρύσινα [299-304]

Maria Kriaraki

Ενδείξεις κατοίκησης κατά τη μινωική περίοδο στο Άδελε Ρεθύμνου: Τα νέα ανασκαφικά δεδομένα [305-321]
Epaminondas Kapranos

«Τελετουργικές» αποθέσεις της ΥΜ IIIΓ περιόδου από την Αγία Ειρήνη Ρεθύμνου [323-338]

Nota Karamaliki

Αξιοποίηση και ανάδειξη του σπηλαίου «Ιδαίον Άντρου» και του περιβάλλοντος αυτού χώρου [339-342]

Chrysanthi Kondaxi, Eleni Panagopoulou-Karabela & Theodoros Chatzitheodorou

CLASSICAL TO ROMAN ERA

Σωστική ανασκαφική έρευνα στο Σφακάκι Παγκαλοχωρίου, δήμου Ρεθύμνου [343-352]

Niki Tsatsani & Loukia Flevari

BYZANTINE TO MODERN ERA

Ανασκαφική έρευνα και εργασίες αποκατάστασης στον ναό του Αγίου Δημητρίου στον Άγιο Δημήτριο Ρεθύμνου [353-364]

Marita Vassilaki & Nikoletta Pyrrou

[READ THE ARTICLE](#)

Ο τοιχογραφικός διάκοσμος του ναού της Παναγίας Κεράς στο Αμάρι Ρεθύμνου. Παρατηρήσεις για τη μνημειακή ζωγραφική στη δυτική Κρήτη στα τέλη του 13^{ου} αιώνα [365-377]

Petroula Varthalitou

Παρατηρήσεις στην παράσταση της Δευτέρας Παρουσίας στον ναό της Γέννησης της Παναγίας στον Μέρωνα Αμαρίου Ρεθύμνου [379-389]

Valia Aggelaki

ELEUTHERNA

Οι ανασκαφές του Πανεπιστημίου Κρήτης στην Ακρόπολη της Ελεύθερνας (Τομέας II, Κεντρικός) [391-406]

Christina Tsigonaki

[READ THE ARTICLE](#)

Μια πρώτη ματιά στην ελληνιστική κεραμική από το Τετράκοντο στην Ακρόπολη της Ελεύθερνας (Πυργί) [407-415]

Amalia Avramidou

[READ THE ARTICLE](#)

Νέα στοιχεία για τη ρωμαϊκή Ελεύθερνα [417-428]

Pavlina Karanastasi

Οι αρχαιολογικές έρευνες του Τομέα II στις Δεξαμενές της Ελεύθερνας και η μαρτυρία της κεραμικής [429-448]

Christina Tsigonaki & Anastasia G. Yangaki

Η συντήρηση των χάλκινων ευρημάτων από την ανασκαφή του Τομέα II στην αρχαία Ελεύθερνα [449-454]

Amalia Troullinou

[READ THE ARTICLE](#)

MUSEUMS AND EDUCATIONAL PROGRAMS

Η μουσειολογική μελέτη του νέου Αρχαιολογικού Μουσείου Ρεθύμνου και η μελέτη προσωρινής μεταστέγασης του υφισταμένου στο καθολικό του Αγίου Φραγκίσκου [455-465]

Irina Gavrilaki, Eva Tegou, Petroula Varthalitou & Anastasia Fiolitaki

Εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Τα μνημεία της πόλης μας» [467-472]

Matina Arvaniti

3. REGIONAL UNIT OF LASITHI

PREHISTORIC ERA

Χωροταξία οικισμών στη μετάβαση από τη Νεολιθική στην Εποχή του Χαλκού: Τα

αποτελέσματα της επιφανειακής έρευνας στη Σκοπή Σητείας [475-487]
Yiannis Papadatos & Chrysa Sofianou
[READ THE ARTICLE](#)

Νέα έρευνα στα Magasins Dessenne των Μαλίων [489-494]
Maud Devolder

Εξημερώνοντας τα κρητικά όρη στη μέση Εποχή του Χαλκού: Η μινωική διαμόρφωση του τοπίου στην περιοχή του Αγίου Νικολάου [495-509]
Sabine Beckmann

[READ THE ARTICLE](#)

Χοιρόμανδρες Ζάκρου: ο Βορειοδυτικός Τομέας [511-523]
Leonidas Vokotopoulos

Urban household arrangement and the local neighborhood in LM I Crete [525-537]
Emmanouela Apostolaki

Μια νέα ματιά στα κεραμικά ευρήματα παλαιάς ανασκαφής στον Λόφο των Γουρνιών. Τα εισηγμένα YM IA ρυτά των Γουρνιών στο Ακρωτήρι Θήρας [539-548]
Dimitra Kriga

Palaikastro (Siteia) 2013: Preliminary report on the first excavation season [549-558]
Carl Knappet, Alexandra Livarda & Nicoletta Momigliano

The hybrid pottery kiln at LM IIIC Halasmenos (Monastiraki - Ierapetra) [559-570]
David W. Rupp & Metaxia Tsipopoulou
[READ THE ARTICLE](#)

Conservation of the floor of the LM IIIC kiln of Halasmenos [571-575]
Stefania Chlouveraki

Η επιφανειακή έρευνα στο Κάβο Πλάκος, περιοχή Παλαικάστρου δήμου Σητείας [577-584]
Chrysa Sofianou & Nikos Thanos

BYZANTINE TO MODERN ERA

'Ένας αμφορέας της όψιμης πρωτοβυζαντινής περιόδου από την Ίτανο [585-593]
Maria Xanthopoulou

Ο ναός του Αγίου Ιωάννη Προδρόμου στην Κριτσά Μεραμπέλου [595-606]
Marianna Katifori

Ο ναός του Αφέντη Χριστού στην Κριτσά. Προκαταρκτικές παρατηρήσεις για την αρχιτεκτονική και τον τοιχογραφικό διάκοσμο [607-618]
Georgia Moschovi

Ο ναός της Παναγίας Κουμπελίνας στο Χουμεριάκω. Εργασίες αποκατάστασης [619-633]
Daphne Chronaki

Αποκατάσταση ιερού ναού Αγίου Μάμαντος στον Σταυρό - Καπίστρι Ιεράπετρας [635-648]
Maria Mari & Natalia Marnellou

Το έργο ανάδειξης, προστασίας και λειτουργίας της νησίδας Σπιναλόγκας, 2011-2013 [649-660]
Georgia Moschovi

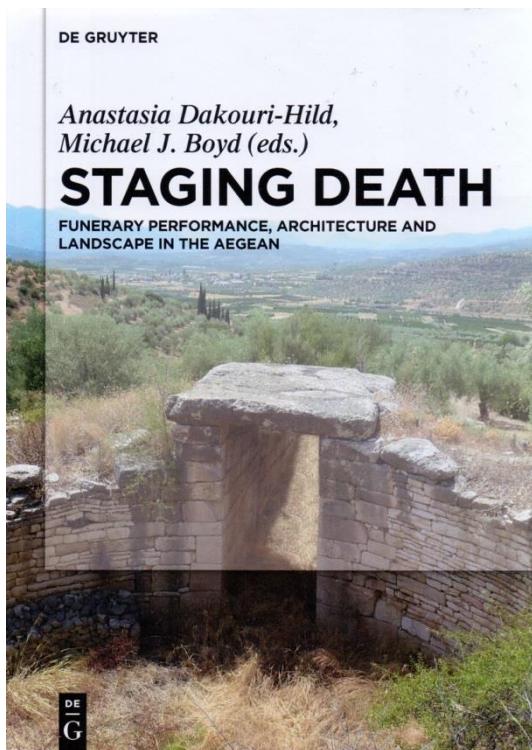
Παιζόντας στον χρόνο. Παιχνίδια στρατηγικής και δεξιοτεχνίας στη Σπιναλόγκα [661-669]

Evanthia Saliaka

Ανακατασκευή δίαιτας του πληθυσμού από ένα βενετικό νεκροταφείο στον Άγιο

Γεώργιο του Οροπεδίου Λασιθίου [671-677]

Eleonora Semelidou, Eleni Kranioti, Despoina Nathena, Catriona Pickard, Kayleigh Mackinnon, Laura Gambaro & Manolis Michalodimitrakis

Staging Death. Funerary Performance, Architecture and Landscape in the Aegean

Edited by Anastasia Dakouri-Hild & Michael J. Boyd

City & year: Berlin/Boston 2016

Publisher: Walter de Gruyter GmbH

Description: Hardback, 399 p., b/w tables, b/w and some colour figures, 17.5 x 24.6 cm

ISBN: 978-3-11-047578-4

e-ISBN (PDF): 978-3-11-048057-3

e-ISBN (EPUB): 978-3-11-047919-5

Abstract

Places are social, lived, ideational landscapes constructed by people as they inhabit their natural and built environment. An ‘archaeology of place’ attempts to move beyond the understanding of the landscape as inert background or static fossil of human behaviour. From a specifically mortuary perspective, this approach entails a focus on the inherently mutable, transient and performative qualities of ‘deathscapes’: how they are remembered, obliterated, forgotten, reworked, or revisited over time.

Despite latent interest in this line of enquiry, few studies have explored the topic explicitly in Aegean archaeology. This book aims to identify ways in which to think about the deathscape as a cross between landscapes, tombs, bodies, and identities, supplementing and expanding upon well explored themes in the field (e.g. tombs as vehicles for the legitimization of power; funerary landscapes as arenas of social and political competition). The volume recasts a wealth of knowledge about Aegean mortuary cultures against a theoretical background, bringing the field up to date with recent developments in the archaeology of place.

Contents

Staging Death: an Introduction [1-9]

Michael J. Boyd & Anastasia Dakouri-Hild

Getting to Funerary Place in a Fairly Short Stretch of Time: Death and Performance in the Prehistoric Aegean [11-30]

Anastasia Dakouri-Hild

[READ THE ARTICLE](#)

Funerary Ritual-Architectural Events in the Temple Tomb and the Royal Tomb at Knossos [33-55]

Maria Chountasi

Fields of Action in Mycenaean Funerary Practices [57-87]

Michael J. Boyd

Politics of Death at Mitrou: Two Prepalaial Elite Tombs in a Landscape of Power [89-113]

Aleydis Van de Moortel

[READ THE ARTICLE](#)

Intra, Extra, Inferus and Supra Mural Burials of the Middle Helladic Period: Spatial Diversity in Practice [117-138]

Kalliope Sarri

The Practice of Funerary Destruction in the Southwest Peloponnese [139-154]

Kate Harrell

A Roof for the Dead: Tomb Design and the ‘Domestication of Death’ in Mycenaean Funerary Architecture [155-177]

Yannis Galanakis

Revisiting the Tomb: Mortuary Practices in Habitation Areas in the Transition to the

Late Bronze Age at Kirrha, Phocis [181-205]

Anna Lagia, Ioanna Moutafi, Raphaël Orgeolet, Despoina Skorda & Julien Zurbach

Mortuary Practices in the Middle Bronze Age at Kouphovouno: Vernacular Dimensions of the Mortuary Ritual [207-225]

Bill Cavanagh, Anna Lagia and Chris Mee

‘Death Is Not the End’: Tracing the Manipulation of Bodies and Other Materials in the Early and Middle Minoan Cemetery at Sissi [227-250]

Ilse Schoep & Peter Tomkins

A Posthumanocentric Approach to Funerary Ritual and its Sociohistorical Significance: the Early and Middle Bronze Age Tholos Tombs at Apesokari, Crete [253-273]

Giorgos Vavouranakis

From Performing Death to Venerating the Ancestors at Lebena Yerokambos, Crete [275-295]

Emily Miller Bonney

Aegean Late Bronze and Early Iron Age Burials in the Ruins of Rulers’ Dwellings: a Legitimisation of Power? [297-314]

Angélique Labrude

Continuities and Discontinuities in Helladic Burial Customs During the Bronze Age [317-333]

Oliver Dickinson

Structuring Space, Performing Rituals,
Creating Memories: Towards a Cognitive
Map of Early Mycenaean Funerary Be-
haviour [335-360]

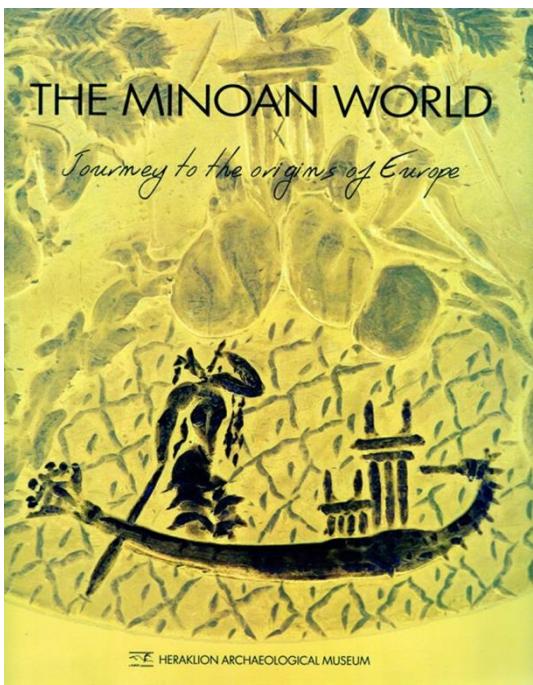
Nikolas Papadimitriou

Pollution and Purity in the Argolid and
Corinthia During the Early Iron Age: the
Burials [361-388]

Sam Farnham

BIOS [389-393]

Index [395-399]

The Minoan World. Journey to the origins of Europe

Edited by Stella Mandalaki & Giorgos Rethemiotakis

City & year: Heraklion 2015

Publisher: Ministry of Culture and sports, Heraklion Archaeological Museum

Description: Hardback, 240 p., numerous colour figures, 28.1 x 27.5 cm

ISBN: 978 618 82331 1 9

Abstract

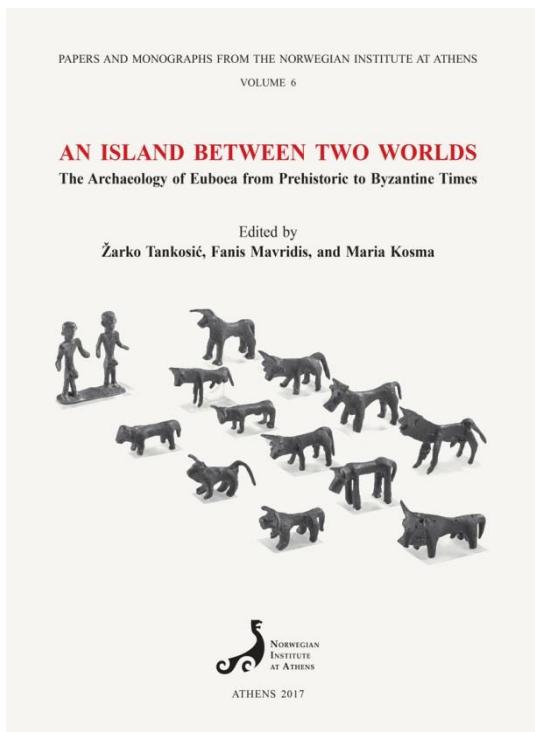
The Minoan civilisation, one of the greatest achievements of human endeavour in the world, was the first civilisation to arise on European soil. Recognising its uniqueness, Arthur Evans, the excavator of Knossos, the metropolitan centre of the Minoan world, named the civilisation he brought to light "Minoan", inspired by the legendary King Minos of Knossos. Ruler of the sea, founder and guarantor of law and order, the demigod Minos was the fruit of the union of Zeus and Europa, the Phoenician princess whom the Father of the Gods, in the form of a bull, carried to Gortyn. The divine origin of the mythical ruler interprets, to a certain extent, the powerful nature of the Minoan central administration, which is reflected in the birth and establishment of the palatial system, and in the formation of an organised bureaucratic control at a peripheral level. The invention of writing contributed to the functioning of the palaces and facilitated transactions both within and without the Minoan centres, particularly at the trading stations established throughout the East Mediterranean and along the coasts of Asia Minor to secure the supply of raw materials. These were destined to meet the sophisticated requirements of the Minoan ruling class, exemplified by the masterpieces of Minoan art. At the same time, the special relationship of the Minoans with nature was a source of inspiration for the aesthetic choices of their artistic creations and determined the evolution of the Minoan worldview. The rugged Cretan landscape, dominated by rocky massifs, gorges, caves and mostly small plains with the exception of the extensive Mesara Plain, influenced not only the organisation of human communities but also their attitude to divinity and death, shaping their religious thought, which is of a particularly high intellectual level.

The following chapters will take us on a journey through the fascinating world of the Minoan civilisation. Many facets are highlighted, mainly through the exhibits of the Heraklion

Archaeological Museum, which reopened its doors to the public in May 2014, following extensive renovation work and the redisplay of the Museum collections. This publication is not an exhaustive presentation of scientific archaeological information. Its purpose is to provide an overview of characteristic expressions of the Minoan world, addressed to the general public and guided by the archaeological finds.

Contents

Preface [1]	The bull as symbol of power [137-149]
Introduction [11]	<i>Stella Mandalaki</i>
The creation and establishment of the palatial system [13-61] <i>Stella Mandalaki</i>	The arts [151-195] <i>Nota Dimopoulou</i>
The invention of writing and sealing [63-93] <i>Georgia Flouda</i> READ THE ARTICLE	Minoan sports [199-213] <i>Giorgos Rethemiotakis</i>
In search of the transcendental [95-135] <i>Stella Mandalaki</i>	The Minoan thalassocracy: reality and myth [215-239] <i>Giorgos Rethemiotakis</i>
	Bibliography [240]

An Island between Two Worlds. The Archaeology of Euboea from Prehistoric to Byzantine Times. Proceedings of International Conference, Eretria, 12-14 July 2013

Edited by Žarko Tankosić, Fanis Mavridis & Maria Kosma

City & year: Athens 2017

Publisher: Norwegian Institute at Athens

Series: Papers and Monographs from the Norwegian Institute at Athens, Vol. 6

Description: Paperback, 673 p., numerous b/w tables, numerous b/w and colour figures, 21.5 x 29 cm

ISBN: 978-96085145-6-0

Abstract

The island of Euboea has always acted as a bridge connecting mainland Greece to the wider Aegean and the Mediterranean world; its archaeological importance was an acknowledged but often understated fact. Euboea, a region with an identity crisis, at the same time considered an island but also a part of the mainland, due to its geographical and cultural proximity, has for millennia played an important role in events that shaped aspects of Greek antiquity. Euboea connects southern and northern Greece, the Cyclades and Thessaly. These complex geographical parameters and historic conditions are expressed in the material archaeological record, which is as rich and varied as one would expect from the second-largest Aegean island.

The aim of the 2013 conference "An Island between Two Worlds: The Archaeology of Euboea from Prehistoric to Byzantine Times" and this resultant book is to shine a light on the significant contribution to scholarship made by colleagues working on Euboea. It is a reader that provides new data as well as reinterpretations of old data within updated paradigmatic and methodological frameworks. For the first time, evidence from the entire island spanning millennia of Euboea's past, has been collated in one place. This work is intended for professionals in need of reference material as well as for the general reader interested in learning about the past of this region of the Aegean.

[Click here to download the whole book](#)

Contents

In Memoriam [5]

Preface by *P. Kalamara* [11]

Introduction [13]

Ž. Tankosić & F. Mavridis

[READ THE ARTICLE](#)

Keynote lecture. Ερμηνευτικά αρχαιολογικά ζητήματα της βυζαντινής Εύβοιας [17-32]

Δημήτριος Δ. Τριανταφυλλόπουλος

[READ THE ARTICLE](#)

Euboea during the Neolithic period: A review of the evidence [33-49]

Vagia Mastrogianopoulou & Adamantios Sampson

[READ THE ARTICLE](#)

The prehistoric settlement of southern Euboea [51-66]

Lauren E. Talalay, Tracey Cullen & Donald R. Keller

[READ THE ARTICLE](#)

Neolithic pottery groups from the Agia Triada Cave, southern Euboea, and the Aegean Late Neolithic: Some remarks [67-97]

Fanis Mavridis

[READ THE ARTICLE](#)

The northernmost Cycladic island? Insularity and the case of prehistoric southern Euboea (the Karystia) [99-110]

Žarko Tankosić

[READ THE ARTICLE](#)

Euboean connections with Attica and Kea: A view from Final Neolithic and late Early Bronze Age II pottery [111-120]

Margarita Nazou

[READ THE ARTICLE](#)

Στα ίχνη του τεχνίτη: αναζητώντας τεχνολογική παράδοση και ατομικό στυλ σε σύνολα οψιανού από ευβοϊκές θέσεις της πρώιμης Εποχής του Χαλκού [121-132]

Αννα Καραμπατσώλη

[READ THE ARTICLE](#)

A 3D spatial approach to post-excavation study, as exemplified at the Agia Triada Cave, Karystos [133-143]

Markos Katsianis, Fanis Mavridis, Žarko Tankosić & Spyros Tsipidis

[READ THE ARTICLE](#)

Middle Helladic (central) Euboea and its cultural connections: The state of research [145-158]

Tobias Krapf

[READ THE ARTICLE](#)

Gaps in the record: The missing LH I-II and IIIB phases on Euboea [159-170]

Margaretha Kramer Hajos

[READ THE ARTICLE](#)

Euboean connections with eastern Boeotia: Ceramics and synchronisms between Lefkandi and ancient Eleon [171-182]

Trevor Van Damme

[READ THE ARTICLE](#)

Archaeomagnetic dating: Examples from Euboea-Attica and the missing link between the central Greek mainland and the islands [183-194]

Despina Kondopoulou, Philippe Lanos, Ted Evans, Evdokia Tema, Elina Aidona & Emanuela De Marco

[READ THE ARTICLE](#)

A conduit between two worlds: Geography and connectivity in the Euboean Gulf [195-213]

Alex R. Knodell

[READ THE ARTICLE](#)

Euboeans in the Far West? New data and interpretations [215-234]

Adolfo J. Domínguez

[READ THE ARTICLE](#)

Greek Geometric incised coarse ware, Euboea, and its connections to central Italy [235-252]

Orlando Cerasuolo

[READ THE ARTICLE](#)

The pottery from the sacrificial refuse area in Plakari-Karystos: A first assessment [253-274]

Xenia Charalambidou

[READ THE ARTICLE](#)

Connectivity and insularity in 1st millennium southern Euboea: The evidence from the sanctuary of Karystos-Plakari [275-290]

Jan Paul Crielaard & Filiz Songu

[READ THE ARTICLE](#)

To see or not to see: A study in maritime visibility [291-301]

Ruben Brugge

[READ THE ARTICLE](#)

Ανάγλυφη κεραμική από τους Ζάρακες Καρυστίας [303-319]

Αθηνά Χατζηδημητρίου

[READ THE ARTICLE](#)

Karystos revisited: Interaction networks of an Aegean island polity (sources and

finds) [321-344]

Maria Chidioglou

[READ THE ARTICLE](#)

Τα επιτάφια μνημεία της Εύβοιας ως μαρτυρίες των επαφών με την ηπειρωτική και τη νησιωτική Ελλάδα. Η περίπτωση των στηλών με παράσταση κρατήρα [345-358]

Χρυσάνθη Τσούλη

[READ THE ARTICLE](#)

Η οχύρωση της Χαλκίδας. Η ανασκαφή στον χώρο ανέγερσης του Νέου Γενικού Νοσοκομείου [359-370]

†Μαρία Κοσμά & Γιάννης Χαιρετάκης

[READ THE ARTICLE](#)

Ο υδάτινος κόσμος της Ερέτριας: Τα λουτρά της αρχαίας πόλης: παλιά και νέα δεδομένα [371-380]

Σοφία Κατσάλη & Γαρυφαλλιά Βουζάρα

[READ THE ARTICLE](#)

Euboean cults and myths outside Euboea: Poseidon and Briareos/Aigaion [381-390]

Giovanni Boffa & Barbara Leone

[READ THE ARTICLE](#)

Η λατρεία της Κυβέλης στην Εύβοια. Μία νέα θεώρηση του θρησκειολογικού περιεχομένου της Μητέρας των Θεών και η συμβολή της Ερέτριας σε αυτή [391-402]

Συλβάνα Κατσαούνου

[READ THE ARTICLE](#)

Η Αρέθουσα, ο Ποσειδώνας και η Ήρα. Ανάλυση και ερμηνεία ενός χαλκιδικού μύθου [403-408]

Manuel Arjona-Perez

[READ THE ARTICLE](#)

Proud to be Euboeans: The Chalcidians of Thrace [409-420]
Selene E. Psoma
[READ THE ARTICLE](#)

Ancient Greek coin hoards: Insights into the history of Euboea [421-430]
Mairi Gkikaki

Situating the Paximadi towers in the Classical and Roman landscapes [431-440]

Rebecca M. Seifried
[READ THE ARTICLE](#)

A half-carved marble vessel (Tsoukali) from the ancient quarries of Myloi, Karystos in southern Euboea: A contribution to the study of the use of Karystian marble for vase carving in antiquity [441-460]
Eirene Poupanaki & Maria Chidioglou

[READ THE ARTICLE](#)

A GIS exploratory analysis of farmsteads: A case-study of the Karystian farmsteads on the Paximadi Peninsula [461-468]

Maeve McHugh
[READ THE ARTICLE](#)

Η κεντρική Εύβοια στο τέλος της Αρχαιότητας. Ένα σύνολο αγγείων από τον υστερορρωμαϊκό και πρωτοβυζαντινό οικισμό στις εγκαταστάσεις της ΔΕΗ Αλιβερίου [469-492]

Εύη Ντάφη
[READ THE ARTICLE](#)

Μελέτη στερέωσης και αποκατάστασης του παλαιοχριστιανικού λουτρού στον Α.Η.Σ. Αλιβερίου [493-506]

Ελένη-Αθηνά Αγγελή
[READ THE ARTICLE](#)

Η μεσοβυζαντινή γλυπτική στην Εύβοια: επισημάνσεις και ερωτήματα [507-517]
Γιώργος Πάλλης
[READ THE ARTICLE](#)

Μεσοβυζαντινή μαρμαρογλυπτική στην Εύβοια: ο γλυπτός διάκοσμος των ναών των Εισοδίων της Θεοτόκου και του Αγίου Νικολάου στην Άπταλη [519-536]

Ανδρομάχη Κατσελάκη & Ελένη Τσιομπίκου

[READ THE ARTICLE](#)

The settlements of the Middle and Late Byzantine period in Euboea [537-558]

Pari Kalamara
[READ THE ARTICLE](#)

A short overview of the history of the Church on Euboea (Negroponte) [559-576]

Despoina Stef. Michalaga
[READ THE ARTICLE](#)

Δίκτυο βυζαντινών ναών στην κεντρική Εύβοια: σχεδιάζοντας μια πολιτιστική διαδρομή στα ίχνη των Ελλήνων αρχόντων της Λατινοκρατίας [577-592]

Ευρυδίκη Κατσάλη & Αλεξάνδρα Κωσταρέλλη

[READ THE ARTICLE](#)

Η Χαλκίδα κατά τους Μεσοβυζαντινούς χρόνους και την Εποχή της Λατινοκρατίας: η μαρτυρία της κεραμικής (9^{οc} – 15^{οc} αι.) [593-612]

Στεφανία Σ. Σκαρτσή & Γιάννης Βαξεβάνης

[READ THE ARTICLE](#)

The Rizokastro near Aliveri, Euboea, in the context of Frankish castle architecture

in Greece [613-623]
Stavros Mamaloukos
[READ THE ARTICLE](#)

The medieval towers of Euboea: their dimension as domestic and landscape phenomena [625-638]
Chrystalla Loizou
[READ THE ARTICLE](#)

Νέα στοιχεία για την αστική αρχιτεκτονική στη βενετσιάνικη Χαλκίδα. Το παράδειγμα του κτηρίου Βαΐλου [639-652]

μα του κτηρίου Βαΐλου [639-652]
Γιώργος Κουρμαδάς & Παν. Ταξιάρχη
[READ THE ARTICLE](#)

Mapping Frankish Euboea: Tracing the depiction of the island through the portolan charts and early maps from the 13th to 17th century [653-661]
Andrew Blackler
[READ THE ARTICLE](#)

[List of contributors \[663\]](#)

3. Articles

Leaf-Points from Petrota (Greek Thrace) and the Paleolithic chronology of the Vrahos Chert Quarry

Michael Fotiadis

Annual of the British School at Athens 111 (2016): 1-11

The Petrota chert source, in Greek Thrace, was exploited in the Middle Palaeolithic and again in the Neolithic and the beginning of the Early Bronze Age. An extensive scatter of products of that exploitation today surrounds the source. The site was systematically surveyed between 1998 and 2010. The present paper is devoted exclusively to the issue of the chronology of the Middle Palaeolithic component. The best, though still imperfect, indicator of chronology is the presence in the scatter of bifacially flaked leaf-points. A review of the literature on the chronostratigraphy of such artefacts in Europe, from Thuringia to Crimea, shows that they had a long career. They first appeared about 200,000 years ago and were still manufactured about 45,000 years ago. On the basis of various considerations, it is suggested that the leaf-points of Petrota and, accordingly, the Palaeolithic component at the site, belong to an advanced stage of that long period, probably dating between roughly 100,000 and 45/40,000 years ago.

Obsidian consumption in the Late Pleistocene-Early Holocene Aegean: contextualising new data from Mesolithic Crete

Tristan Carter

Annual of the British School at Athens 111 (2016): 13-34

This paper details the characterisation of four obsidian artefacts from the Mesolithic site of Livari Skiadi, one of only a handful of such pre-Neolithic sites on Crete. Elemental analysis using EDXRF sources the raw materials to Sta Nychia on Melos; in concert with other data, it can be suggested that this was the preferred Melian source for Late Pleistocene – Early Holocene populations. The Livari material represents the earliest Melian obsidian on Crete and by implication the first evidence of its inhabitants' connections to the Cycladic islands. When located within a broader review of Melian obsidian use in the Upper Palaeolithic – Mesolithic Aegean, it can be shown that the main consumers of these raw materials were island-based groups with immediate access to waterways that led to the Cyclades. It is suggested that distinctions between island and mainland toolkits (technical and raw material choices) may have been the product of seasonal, and environmental influences, rather than reflecting the products of different populations. Finally, certain datasets, including Livari, suggest the procurement of obsidian via intermediaries. These exchanges are viewed in avowedly social terms, with gift-giving a fundamental manner through which inter-group relations were created and maintained, whereby the circulation of obsidian can be viewed as one of those mechanisms through which Mesolithic Aegean cultural traditions came to be produced and reproduced.

Early Bronze Age chronology of mainland Greece: a review with new dates from the excavations at Kouphovouno

W. Cavanagh, C. Mee & J. Renard

Annual of the British School at Athens 111 (2016): 35-49

A series of radiocarbon dates for Early Bronze Age contexts from the excavations at Kouphovouno are published for the first time. By adopting a Bayesian modelling approach, the 14C estimates allow greater precision in arriving at an absolute chronology for the period. The opportunity is taken to place these dates as part of the more general development of the Early Bronze period. The sequence for mainland Greece is compared with the recently revised dating of the Early Cycladic period. The new data support a lower chronology than that advocated in recent publications.

Central ceiling and roof supports in Early Minoan II architecture

J. W. Shaw

Annual of the British School at Athens 111 (2016): 51-69

This article focuses on some central supporting walls one can see in certain buildings at Early Minoan Hagia Triadha, Fournou Korifi (Myrtos) and Vasiliki. The walls, which have Π-, C-, and L- shapes, have been viewed as central ceiling/roof supports. But that interpretation is only a partial one, for it does not explain the walls' 'enclosing' shapes. The solution I argue for here is that a ladder was set in each, providing access to the roof in single-storeyed buildings, as at Hagia Triadha, or to a second floor, as at Vasiliki. My investigation attempts to clarify one of the unique characteristics of Early Minoan architecture as well as how that form may have been adapted to provide access in buildings with more than a single storey.

Minoanisation in the Middle Bronze Age: evaluating the role of Cycladic producers and consumers

Natalie Abell

Annual of the British School at Athens 111 (2016): 71-93

Minoanisation – the process by which Cretan ways of doing things spread throughout the Aegean – is a major focus of study in the Middle and Late Bronze Age Cycladic islands, but debate about the primary causes of the phenomenon has been concerned chiefly with its Late Bronze Age phases. In this article, the author considers the earliest phase of Minoanisation at Ayia Irini on Kea, Period V. The ceramic assemblage is considered holistically, including local and imported as well as Minoanising and non-Minoanising pottery. The Keian assemblage is compared with recently published discussions of Phase C at Akrotiri on Thera and City II-iii at Phylakopi on Melos. New, non-Minoanising features of the Keian assemblage in Period V, particularly in the form of new shapes and increased importation of Melian and/or Theran pottery, suggest that Melian and/or Theran communities engaged in new production and exchange

strategies at this time. It is likely that these new intra-Cycladic relationships played an important role in changing local tastes and practices at Ayia Irini, spurring the adoption of new Minoanising as well as non-Minoanising forms of material culture and practice.

Truth lies in details: identifying an apiary in the miniature wall painting from Akrotiri, Thera

Irini Papageorgiou

Annual of the British School at Athens 111 (2016): 95-120

[READ THE ARTICLE](#)

One of a number of enigmatic depictions in the Aegean iconography of the second millennium bce is the structure painted on the south wall of the Miniature Frieze from the West House at Akrotiri, Thera. This structure covers the slope of a hill and consists of two vertical blue bands on its western edge and four horizontal blue bands, all with features indicating masonry construction. Five rows of black triangles alternate with the horizontal bands. Each triangle has a round opening in its base. Unique in Aegean iconography, it has been interpreted as a dovecote, a shipshed, a storage space, a rock-cut structure with triangular niches, a geological formation and even a stretch of land with terraces and a vineyard. In one very brief reference it has been identified with an apiary.

In line with contemporary rules of perspective, certain details suggest this structure could represent an apiary on a terraced area, protected on its western edge by a wall to windward. The triangular elements must depict the vertical-type fixed-comb woven beehives, which were in use until quite recently in Greece. A road leading from the apiary and connecting the settlement with the tripartite building at the top of the hill completes the elements needed for organised beekeeping. Similarly, there is a trapezoidal expanse of blue to the east of it which probably depicts a pond, another essential element of beekeeping. Both the extent of the area covered by the installation and the prominence of beekeeping products (indicated by chemical analysis and references on Linear B tablets) raise questions about the management of the apiary and the function of the building at the top of the hill.

Final Neolithic Crete and the southeast Aegean: supplement 1

Krzysztof Nowicki

Aegean Archaeology 11 (2011-2012) [2015]: 7-34

[READ THE ARTICLE](#)

This work is the first in a series of articles intended as supplements to the book entitled “Final Neolithic Crete and the Southeast Aegean”, published in 2014. Although the book was released only a year ago, it represents the state of research of early 2013, and in the meantime some new data have come to light which are relevant to the analysis of the transition between the Neolithic and the Early Bronze Age in the south

Aegean. Additionally, I have realised that some elements of material culture, in particular pottery and stone tools, require more detailed presentation and richer illustration than so far possible. My book was focused on the topography of individual sites, settlement development, the role of landscape in settlement patterns and new territorial organization of the island, and the processes which were behind the dramatic changes of settlement location during the fourth millennium BC. This analysis was complemented by the publication of basic surface evidence (essential for reliable dating), but due to space restrictions the pottery and stone tools were illustrated in the book in the form of drawings only. However, a more detailed photographic presentation is needed to support some of the proposed hypothesis, and to allow other colleagues to develop their opinions on the interpretation of this material.

Pastoralists equipment at the Piges Koromilia Cave, a livestock shelter in the Haliakmon river drainage system

Katerina Trantalidou & Niels H. Andreasen

Aegean Archaeology 11 (2011-2012) [2015]: 35-60

[READ THE ARTICLE](#)

This article addresses several social and economic-orientated problems arising from the excavations at the Piges Koromilia Cave in North Greece. A brief report on selected finds, including lithic tools, bone and shell artefacts and spindle whorls, and their comparative analysis with objects from another cave site, Piges Anghitis, supports a preliminary interpretation of the function of the cave and its place in a broader geographical context during the Neolithic period.

Re-entering Tholos B at Koumasa: the double entrance reconsidered

Sebastian Traunmüller

Aegean Archaeology 11 (2011-2012) [2015]: 61-71

[READ THE ARTICLE](#)

More than 100 years after the first excavation by Stephanos Xanthoudides, the resumption of the archaeological fieldwork at Koumasa created the rare opportunity to re-study one of the most important tholos cemeteries in the Mesara. The brilliant publication of the site, by Xanthoudides in 1924, remains until today one of the primary sources on Minoan tholoi. However, the preliminary results of the first two campaigns of the new project "Koumasa 2012-2016. A Geoarchaeological Approach to the History of a Minoan Regional Centre," under the auspices of the Archaeological Society at Athens and the Institut für Klassische Archäologie of the Heidelberg University, raised several questions concerning the accuracy of the original publication. One of these questions refers to an architectonic detail of Tholos B, namely its peculiar double entrance as reported by Xanthoudides. The present article tries to re-investigate this unique feature, which has been reduced to a single opening during restoration works in the 1970s, and to offer an alternative interpretation of the archaeological record.

Attribution studies of golden signet rings: new efforts in tracing Aegean goldsmiths and their workshops

Nadine Becker

Aegean Archaeology 11 (2011-2012) [2015]: 73-88

[READ THE ARTICLE](#)

The task of attributing seals to different hands or workshops is still a desideratum in Aegean studies, for the identification of Aegean seal-engravers and goldsmiths and their stylistic output could dramatically change our knowledge of the use, circulation and social impact of certain seals or seal groups and refine our methods of dating this (often only roughly datable) medium. A set of new data and methods now available, such as precise measurements of sizes and weights, x-ray analysis and material analysis finally enable us to shed new light on several questions concerning individual styles and thus to identify “masters” without the usual reliance on iconography. In this article, a set of thirteen signets will be presented in a detailed study highlighting their find contexts, their technical criteria and their iconographical similarities, leading to the conclusion that the rings were very probably made by six different “masters” working in the phases LHII-LHIIIA on Crete and the Greek mainland.

The Lord of the Gold Rings: the Griffin Warrior of Pylos

Jack L. Davis & Sharon R. Stocker

Hesperia 85.4 (2016): 627-655

In May 2015, a University of Cincinnati team unexpectedly discovered a large stone-built tomb of Late Helladic IIA date near Tholos Tomb IV on the first day of renewed excavations at the Palace of Nestor, Pylos. Hundreds of artifacts of gold, silver, bronze, ivory, and semiprecious stones were found with the body of a single male, 30-35 years old, dubbed the “Griffin Warrior.” Many of the grave goods were manufactured in the Minoan world. Among the gold artifacts were four signet rings decorated with Minoan ritual scenes. Here we discuss the excavation of the grave, describe the rings, and consider the significance of the rings’ iconography for the Mycenaeans who buried them.

Let's start from (a) scratch: new ways of looking at vessels' function

Bartłomiej Lis

Archeologia LXI (2010) [2012]: 7-14

[READ THE ARTICLE](#)

The article discusses various types of use-wear that can be observed on Mycenaean tableware. It is demonstrated that careful analysis and interpretation of such traces can provide new insights into the vessels' function. Material presented here derives from two sites. Lefkandi and Tsoungiza, and provides evidence for at least three types of abrasion on vessels' surfaces. These surface marks are illustrated throughout with

numerous photographs. The most visible type of use-wear, which is attested on a variety of forms, consists of heavy abrasion of exterior rim and protruding part of lower body. This wear pattern is associated with scooping action from coarse containers, like cooking pots, pithoi, or vats.

Fish and the Mediterranean: the nourishing sea

John Boardman

Ancient West and East 10 (2011): 1-9

Historians of the Mediterranean economy have generally been dismissive of the role of the fish trade both as an important source of vital food and as a financial benefit to communities which dealt on any scale with fishing, fish-farming and fish preservation for food. There are many indications that this is unjust, and that it might seriously distort our view of the Mediterranean economy and trade. This article draws attention to data which have so far been ignored in the discussion or given insufficient weight: the profits from the trade, the archaeological evidence from sites and wrecks, the sources and importance of pickling agents.

'Transculturalism' as a model for examining migration to Cyprus and Philistia at the end of the Bronze Age

A. Louise Hitchcock

Ancient West and East 10 (2011): 267-280

[READ THE ARTICLE](#)

The ethnic identity of the Philistines and their relationship to Greece, Cyprus, Anatolia and the Sea Peoples continues to be a very lively and interesting area of scholarly debate. This contribution reviews recent work on general categories of cultural interaction with regard to the eastern Mediterranean including colonisation, migration and cultural diffusion. The relationship between these categories of interaction and the formation of cultural identity such as creolisation, hybridity, assimilation and acculturation is also considered. An argument in favour of transculturalism, multivocality and long-term approaches to the formation of cultural identity is then proposed.

ARTICLES WITHOUT ABSTRACT

Planning a feast in Neopalatial Crete: a look at the Linear A evidence

Barbara Montecchi

Annuario della Scuola archeologica di Atene e delle missioni italiane in Oriente 89 (2011):

111-133

[READ THE ARTICLE](#)

Minoan inverted vases in funerary contexts: offerings to dead or to ancestors?

Ilaria Caloi

Annuario della Scuola archeologica di Atene e delle missioni italiane in Oriente 89 (2011):

135-146

[READ THE ARTICLE](#)

εσχατιή Γόρτυνος? Problematiche archeologiche ed epica omerica nella Messara della prima eta del Ferro

Rosario Maria Anzalone

Annuario della Scuola archeologica di Atene e delle missioni italiane in Oriente 89 (2011):

147-185

Η γέννηση της Υπηρεσίας

Vasileios Petrakos

Μέντωρ 110 (2014): 364-379

Τα 150 χρόνια της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας

Vasileios Petrakos

Μέντωρ 110 (2014): 380-413

Σπύρος Ευ. Ιακωβίδης (28 Αυγούστου 1922-16 Ιουνίου 2013)

Vasileios Petrakos

Μέντωρ 106 (2013): 255-269

Το χρονικό της Αρχαιολογικής Εφημερίδος

Vasileios Petrakos

Μέντωρ 103 (2012): 77-86

Τα πρώτα βήματα της Αιγαιαϊκής Προϊστορίας και σταθμοί της στα πεδία της Αρχαιολογικής Εφημερίδας

Christos Boulotis

Μέντωρ 103 (2012): 113-132

Αρθούρος Έβανς, ο πρωτοπόρος της μινωικής αρχαιολογίας (1851-1941)

Charalabos Kritzas

Μέντωρ 99 (2011): 9-26

Γιάννης Σακελλαράκης

Vasileios Petrakos

Μέντωρ 97 (2010): 130-134

Η Ακρόπολη του Αγίου Ανδρέου στη Σίφνο

Vasileios Petrakos

Μέντωρ 97 (2010): 139-140

Neutron activation analysis of Aegean-style IIIC pottery from 11 Cypriot and various Near Eastern sites

P. A. Mountjoy & H. Mommsen

Ägypten und Levante/Egypt and the Levant XXV (2015): 421-508

Gottheiten auf Tieren. Zur Transformation orientalischer Bildmotive in der minoisch-mykenischen Ikonographie

Fritz Blakolmer

Ägypten und Levante/ Egypt and the Levant XXIV (2014): 191-209

[READ THE ARTICLE](#)

4. Book Reviews

Review of G. Lee, H. Whittaker & G. Wrightson (eds), *Ancient Warfare: Introducing Current Research*, Vol. 1 (Cambridge 2015)

Christopher, M.

American Journal of Archaeology 121.1 (2017)

[READ THE BOOK REVIEW](#)

Review of C. F. Clarke, *The Manufacture of Minoan Metal Vessels: Theory and Practice* (Uppsala 2013)

Betancourt, P. P.

American Journal of Archaeology 121.1 (2017)

[READ THE BOOK REVIEW](#)

Review of H. Brecoulaki, J. L Davis & S. R Stocker, *Mycenaean Wall Painting in Context: New Discoveries, Old Finds Reconsidered*, Meletemata 72 (Athens 2015)

Blakolmer, F.

American Journal of Archaeology 121.1 (2017)

[READ THE BOOK REVIEW](#)

Review of W. Caraher, R. S. Moore & D. Pettegrew, *Pyla-Koutsopetria I: Archaeological Survey of an Ancient Coastal Town*, American Schools of Oriental Research Archaeological Reports 21 (Boston 2014)

Davis, T. W.

American Journal of Archaeology 121.1 (2017)

[READ THE BOOK REVIEW](#)

Review of J. Cherry, C. Scarre & S. Shennan (eds.), *Explaining Social Changes in Honour of Colin Renfrew* (Cambridge 2004)

Brent, D.

Ancient West and East 14 (2015): 365-366

Review of L. R. Mercuri, R. González Villaescusa & F. Bertoncello (eds.), *Settlement on the Mediterranean Coast* (Antibes 2014)

Barker, G.

The Classical Review 67.1 (2017): 283-285

Review of V. Kassianidou & G. Parasavvas (eds), *Eastern Metallurgy and Metalwork in the Second Millennium BC. A Conference in honor of James D. Muhly, Nicosia, 10th-11th October 2009* (Oxford 2012)

Privitera, S.

Annuario della Scuola archeologica di Atene e delle missioni italiane in Oriente 89 (2011): 317-320

5. The Work of Aegeus

AEGEAN LECTURES 2017-2018

Aegeus-Society for Aegean Prehistory and the Swedish Institute at Athens are very pleased to announce the Aegean Lectures for the academic year 2017-2018. All lectures until April will take place at the Swedish Institute (Mitseon 9, Athens), at 19:00 on the following dates:

Friday, 10 November 2017

Living, dying, and praying on a Late Bronze Age - Early Iron Age mountainous site: preliminary results of the 2015-2017 archaeological fieldwork on the Anavlochos, Crete

Florence Gaignerot-Driessen (Humboldt research fellow at the University of Heidelberg/EFA/CNRS Archéorient/Aegis)

Friday, 1 December 2017

Working (with) class. Ideology, ritual and labour in Middle Bronze Age Erimi (Cyprus)

Luca Bombardieri (Università di Torino)

Friday, 26 January 2018

The northeastern Aegean bone industries as case study of local cultural dynamics

Rozalia Christidou (CNRS/UMR 5133-Archéorient, research associate)

February 2018

Clothing and textile crafts in the Aegean Neolithic. Experimentations, technology, and design (lecture in Greek)

Kalliope Sarri (Postdoc researcher, Centre for Textile Research, University of Copenhagen)

Friday, 30 March 2018

Maritime dialogues: Scales and modes of interaction between prehistoric Heraion of Samos and the rest of the Aegean (lecture in Greek)

Ourania Kouka (University of Cyprus)

Friday, 27 April 2018

Excavating a looted cemetery: methods and results from Chalcolithic Souskiou-Laona on Cyprus

Lindy Crewe (Cyprus American Archaeological Research Institute)

Beginning of June 2018 (Annual Meeting of Aegeus)

How the West was Won: Iklaina and Mycenaean State Formation

Michael B. Cosmopoulos (University of Missouri-St. Louis)

6. Grants & Job Vacancies

Tytus Fellowships and Cincinnati Summer Residencies

Deadline: **1 FEBRUARY 2018**

The University of Cincinnati Classics Department is pleased to offer two types of fellowships for study and research in the fields of philology, history, or archaeology at the John Miller Burnam Classics Library: Tytus Fellowships during the academic year, and Cincinnati Summer Residencies from May to August.

FURTHER INFORMATION

Michael Ventris Memorial Fund for Mycenaean Studies 2018

Deadline: **15 FEBRUARY 2018**

The Michael Ventris Memorial Fund was founded in 1957 in appreciation of his contribution to the fields of Mycenaean civilization and architecture. The Trustees of the Fund offer an annual award of up to £2,500 to a junior scholar for research into Mycenaean studies or kindred subjects: (1) Linear B and other Bronze Age scripts of the Aegean and Cyprus, and their historical and cultural connections and (2) all other aspects of the Bronze Age of the Aegean and Cyprus.

FURTHER INFORMATION

AIA Fellowships, Grants, and Scholarships

Deadline: **15 MARCH 2018**

A list of several fellowships, grants and scholarships with different deadlines during the whole year. The AIA is pleased to offer fellowships for travel and study to deserving scholars and a number of scholarships and grants for students, publications, and AIA Societies. AIA scholarships, fellowships, and grants are open to members of the Archaeological Institute of America.

FURTHER INFORMATION

SEE ALSO HERE

The Andrew Sherratt Fund 2018

Deadline: **15 MARCH 2018**

In celebration of the gifted vision of our colleague Prof. Andrew Sherratt regarding old World Prehistory, a memorial fund was established after his death in 2006 by the Department of Archaeology, University of Sheffield, to support international scholarship particularly for those at the beginning of their careers. The purpose of the fund is to assist postgraduate students in Old World Prehistory, from academic institutions anywhere in

the world, to travel or gain access to resources that would otherwise be unavailable to them.

FURTHER INFORMATION

BSA fellowships and grants

Deadline: 30 JUNE 2018

During the whole academic year the British School at Athens offers a series of awards, studentships, and fellowships to support research of all types and at all stages of an academic career. Descriptions of each award can be found on the website of the School. Some of the fellowships on Aegean Prehistory:

Centenary Bursaries

Early Career Fellowship

Fieldwork Bursary Award

Fitch Laboratory Senior Visiting Fellowship

Fitch Laboratory Williams Fellowship in Ceramic Petrology

Knossos Curatorial Project Internships

The Knossos Donated Fund

The Knossos Research Fund

The Macmillan-Rodewald Studentship

The Vronwy Hankey Memorial Fund for Aegean Studies

FURTHER INFORMATION

Fulbright Greece: scholarships for US Citizens

Deadline: 1 AUGUST 2018

The Fulbright Awards Program offers scholarships for academic research and/or lecturing in all disciplines at various educational, cultural and research organizations in Greece. Fulbright grants are awarded in the Arts, Social Sciences and Humanities, Business and Finance, Science, Technology, Environmental Sciences, Education, Media and Government. Fulbright grants for US citizens are offered every academic year. Please refer to the respective grant category to obtain application information and further details.

FURTHER INFORMATION

7. Call for Papers

Drawing on the Past

London, 10-11 September 2018

Deadline: **22 DECEMBER 2018**

We invite abstracts for papers, posters and interactive workshops on any aspect of comics set in the pre-modern world to be presented at a two-day conference at Senate House in London on 10-11th September 2018. Our brief has a broad chronological and geographical scope, from the Bronze Age onwards, including but not limited to Greece, Rome, Egypt, Near East, Ancient Norse, Mesoamerica etc. The concept of comics itself is similarly broadly interpreted, covering different traditions including but not limited to the American graphic novel, the Franco-Belgian tradition, and Japanese manga. Contributions may focus on series as well as on individual episodes, including those from series that do not consistently engage with the pre-modern world.

FURTHER INFORMATION

International scientific symposium “Figurines in northern Greece from pre-history until the Roman times”

Thessaloniki, 11-13 October 2018

Deadline: **20 JANUARY 2018**

The principal aim of the symposium is the diachronic and multi-leveled approach of the figurines, one of the most significant and characteristic categories of archaeological finds. The purpose is to assemble and discuss central aspects of the research on figurines, along with the needs and perspectives for the future, through the presentation of new archaeological data, and the interpretative re-examination of older finds. Emphasis will be given on the presentation of unpublished material, preferably from well dated excavation contexts, which derive from the northern-Greek area and, in a broader scale, from the Northern Aegean cultural environment. We invite Greek and foreign colleagues to support this effort by participating in this symposium with innovative projects. We thank you for your cooperation.

FURTHER INFORMATION

The Archaeological Work in Macedonia and Thrace (Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και στη Θράκη)

Thessaloniki, 8-10 March 2018

Deadline: **8 FEBRUARY 2017**

Μετά από τις τρεις δεκαετίες επιτυχούς διεξαγωγής της συνάντησης του ΑΕΜΘ και της έκδοσης των 26 τόμων των Πρακτικών (με τον 27^ο τόμο να είναι στο τυπογραφείο με στόχο να είναι έτοιμος στη φετινή συνάντηση), η επιτροπή διοργάνωσης διαμορφώνει το περιεχόμενο των ετήσιων συναντήσεων ως εξής: τη μία χρονιά (εν προκειμένω το 2018)

Θα παρουσιαστούν τα δεδομένα του ανασκαφικού/αρχαιολογικού έργου σε ενότητες γεωγραφικές αλλά και θεματικές, δηλαδή, ξεχωριστά, σε άλλες συνεδρίες οι ανασκαφικές/αρχαιολογικές έρευνες και, στη συνέχεια, σε άλλες συνεδρίες οι αρχαιομετρικές, μουσειολογικές, αναστηλωτικές κ.ά. εργασίες. Κάθε δεύτερη χρονιά (δηλαδή το 2019, το 2021 κ.ο.κ.) θα υπάρχει ένα γενικό θέμα, προκειμένου να ανακοινώνονται συνθετικές μελέτες, οι οποίες μπορούν να αντλούν το περιεχόμενό τους τόσο από το απόθεμα παλιότερων ερευνών όσο και από νέα δεδομένα.

Έτσι, για να περάσουμε με ομαλότητα στο νέο προτεινόμενο σχήμα, το 2018 θα παρουσιαστούν τα πρόσφατα αρχαιολογικά δεδομένα, όπως συνέβαινε κάθε χρόνο στη συνάντηση. Το 2019, όμως, το ΑΕΜΘ θα έχει ως γενικό θέμα «Χωροταξία και πολεοδομία. Δημόσια και ιδιωτική αρχιτεκτονική». Το 2020 θα παρουσιαστούν και πάλι τα αρχαιολογικά δεδομένα. Το θέμα του 2021 θα ανακοινωθεί εγκαίρως, ώστε να υπάρχει ο απαραίτητος χρόνος για την κατάλληλη προετοιμασία από τους συνέδρους. Εντελώς δειγματοληπτικά αναφέρουμε κάποια γενικά θέματα για τις επόμενες ανά διετία συναντήσεις: «Η διαχείριση του θανάτου και ταφικές πρακτικές», «Θρησκευτικές δοξασίες και πρακτικές», «Εμπόριο και συναλλαγές», «Μικροτεχνία», «Εργαστηριακή παραγωγή» κ.ο.κ. Εφόσον υπάρχουν προτάσεις για θέματα γενικής φύσης που θα αφορούν σε όλες τις εποχές, μπορείτε να μας τις καταθέσετε.

Με τα παραπάνω δεδομένα, σας ενημερώνουμε ότι η 31^η Συνάντησή μας για το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και στη Θράκη θα πραγματοποιηθεί από την Πέμπτη 8 Μαρτίου ως το Σάββατο 10 Μαρτίου 2018 και πάλι σε συνεργασία των Εφορειών Αρχαιοτήτων και των Αρχαιολογικών Μουσείων της Μακεδονίας και της Θράκης με το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Παρακαλούμε οι δηλώσεις συμμετοχής μαζί με σύντομη περίληψη (μέχρι 100 λέξεις) να αποσταλούν γραπτώς στη διεύθυνση: Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης, Μ. Ανδρόνικου 6, τ.κ. 54621, υπόψη Π. Αδάμ Βελένη, fax 2310/861306, το αργότερο ως τις 8 Φεβρουαρίου 2018, ώστε να καταρτιστεί και να αποσταλεί εγκαίρως το πρόγραμμα. Η διάρκεια κάθε ανακοίνωσης είναι αυστηρά 15' λεπτά.

8. Websites

Web Atlas of Ceramic Kilns in Ancient Greece

<https://atlasgreekkilns.arizona.edu/>

The Web Atlas of Ceramic Kilns in Ancient Greece is the first of its kind GIS database of kiln sites in Greece. Kiln sites cover almost five millennia, dating from the Prehistoric to Post-Byzantine periods (ca. 3000 BCE-1820 CE). We hope that the Web Atlas will help excavators of kiln sites to quickly contextualize them within their chronological, geographical, and typological horizons, as well as other scholars of Greek antiquity to address questions of ceramic production, distribution, and consumption in various eras and regions. To keep the Web Atlas updated we will welcome additions from our fellow archaeologists, as new sites come to light.

Project Scope

The Web Atlas of Ceramic Kilns in Ancient Greece was designed to facilitate research on kiln sites and ceramic production in Ancient Greece. Previous studies have produced lists of kilns sites from various periods (see under Resources), but as new kiln sites are discovered, there is a need to have an updated database of these important ceramic production centers. The Web Atlas aims to address this need by providing a valuable research tool to scholars who study ceramic production of different time periods in ancient Greece, as well as ceramic technology, trade of ceramics, and scale of economy. With the active participation of its users, we hope that the Web Atlas will assist researchers and benefit from their online submissions of their kiln sites.

New York Aegean Bronze Age Colloquium

<https://nyabac.tumblr.com/>

Since 1974, the New York Aegean Bronze Age Colloquium has hosted discussions of the latest discoveries and research in the Aegean region from the Palaeolithic through the eighth century BCE. Past directors of the Colloquium include Guenter Kopcke, Malcolm Wiener, and Robert Koehl. Presently, the Colloquium is co-directed by Jason Earle, Jerolyn Morrison, and Michael Nelson.

The Colloquium is internationally recognized as a premier venue for presenting new discoveries and ideas in Aegean Bronze Age and related Eastern Mediterranean prehistory and art. Distinguished scholars from abroad present about half of the papers in a typical academic year. Students of the Institute of Fine Arts are invited to attend these meetings and participate in the discussions. Doctoral candidates have presented papers describing their doctoral research and received comments and advice from scholars of international renown.

9. News

Major archaeological discovery near Orchomenos in Boeotia, central Greece

British School at Athens

A monumental Mycenaean rock-cut chamber tomb came to light this summer at Prosilio near Orchomenos in Boeotia, central Greece, during the excavations conducted there by the Greek Ministry of Culture & Sports/Ephorate of Antiquities of Boeotia and the British School at Athens/University of Cambridge.

The tomb, known as Prosilio tomb 2, is one of the largest of its kind ever to have been discovered in Greece. A rock-cut passageway (dromos), 20m in length, leads to a monumental façade 5.40m in depth. The façade gives access, through a doorway (stomion), to the burial chamber which has an area of 42sqm, making this example the 9th largest out of c. 4000 Mycenaean chamber tombs that have been excavated in Greece in the last 150 years.

The chamber's roof was originally gabled and had a height of c. 3.5m. Over the years, and perhaps even since Mycenaean times, the original roof started to crumble creating a cavernous interior with an existing height of 6.5m. The crumbling of the original roof disturbed, to some extent, the burial and its furnishings in the chamber but also helped seal the burial layer. Inside the chamber, a rock-cut bench was carved on all four sides of the rectangular tomb. The bench was enhanced by the addition of mud-plaster.

[READ MORE](#)

Σπουδαία αρχαιολογική ανακάλυψη στον Ορχομενό Βοιωτίας

Greek Ministry of Culture, 11/9/2017

Ένας από τους μεγαλύτερους μυκηναϊκούς λαξευτούς τάφους που έχουν βρεθεί μέχρι σήμερα στην Ελλάδα ήρθε στο φως στο Προσήλιο του Δήμου Λεβαδέων, κοντά στον Ορχομενό, κατά τη διάρκεια του πρώτου έτους του πενταετούς προγράμματος συνεργασίας ανάμεσα στο Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού/Εφορεία Αρχαιοτήτων Βοιωτίας και της Βρετανικής Σχολής Αθηνών/Πανεπιστήμιο του Cambridge.

Συγκεκριμένα, πρόκειται για τον ένατο σε μέγεθος θαλαμοειδή τάφο, από τους περίπου 4.000 που έχουν ανασκαφεί τα τελευταία 150 χρόνια. Η κατασκευή είναι μνημειώδης και μαρτυρεί την ιδιαίτερη φροντίδα που καταβλήθηκε για τη δημιουργία της. Στον νεκρικό θάλαμο οδηγεί λαξευτός δρόμος, μήκους 20 μ., ο οποίος απολήγει σε εντυπωσιακή αίθουσα επιφάνειας 42 τμ. Τις τέσσερις πλευρές της αίθουσας περιτρέχει λαξευτό θρανίο (πεζούλι) καλυμμένο με πηλοκονίαμα.

Το αρχικό ύψος της οροφής, η οποία είχε σχήμα δίρριχτης στέγης, υπολογίζεται στα 3.5 μ. Ωστόσο, η αρχική στέγη άρχισε να καταρρέει ήδη από την αρχαιότητα, ίσως μάλιστα ακόμη και στη μυκηναϊκή εποχή, δίνοντας στο εσωτερικό του θαλάμου σπηλαιώδη όψη, συνολικού ύψους 6.5 μ.

[READ MORE](#)

Ζώμινθος. Το μινωικό ανάκτορο του βουνού

Greek Ministry of Culture, 18/9/2017

Νέες εντυπωσιακές εισόδους στο μινωικό ανάκτορο της Ζωμίνθου στον Ψηλορείτη αποκάλυψε η φετινή ανασκαφή, που διεξήχθη επί έξι εβδομάδες (Ιούλιο και Αύγουστο) από την Επίτιμη Διευθύντρια Αρχαιοτήτων Δρα Έφη Σαπουνά Σακελλαράκη. Νέα στοιχεία προέκυψαν και για την εσωτερική διαρρύθμιση του συγκροτήματος και την αρχιτεκτονική του (κλίμακες, πλούσιος διάκοσμος) ενώ πλήθος ήταν και τα ευρήματα από την έρευνα στο εσωτερικό του και στα δωμάτιά του, όπου μεταξύ άλλων εντοπίσθηκε ένα ιδιαίτερα σπάνιο νόμισμα Μάρκου Αυρηλίου (161-180 μ.Χ.).

Όλα αυτά τα στοιχεία υποδηλώνουν την σπουδαιότητα αυτού του τεράστιου, λαβυρινθώδους κτιρίου, εδραιώνοντας τις απόψεις για τον χαρακτήρα του σε υψόμετρο 1200 μέτρων. Δύο είναι οι νέες είσοδοι, εκ των οποίων η πρώτη στην Βορειοανατολική γωνία του ανακτόρου είναι ιδιαίτερα προσεγμένη διαθέτοντας και προθάλαμο με θρανία στις δύο πλευρές του. Η είσοδος αυτή οδηγεί μέσω ενός μεγάλου διαδρόμου στο σπουδαίο ιερό της ανατολικής πτέρυγας στο οποίο έχουν αποκαλυφθεί ήδη βαθμιδωτός βωμός και βόθρος.

[READ MORE](#)

Αποτελέσματα στον Πετρά Σητείας

Greek Ministry of Culture, 20/9/2017

Η ανασκαφή του ασύλητου Προ- και Παλαιοανακτορικού μινωικού νεκροταφείου Πετρά Σητείας (2800-1800 π.Χ) συνεχίσθηκε για 12^η χρονιά, υπό τη διεύθυνση της επίτιμης Διευθύντριας του ΥΠΠΟΑ, Δρ Μεταξίας Τσιποπούλου, με εξαιρετικά αποτελέσματα. Ο Πετράς ανασκάπτεται και μελετάται από διεπιστημονική ομάδα 26 ατόμων από 9 χώρες. Στο νεκροταφείο έχουν μέχρι σήμερα ανασκαφεί 17 μεγάλα ταφικά κτίρια (με εμβαδόν έως 125 τετρ.μ.), μία ταφική βραχοσκεπή, τρεις λάκκοι και δύο εκτεταμένοι χώροι τελετουργιών, που ανεγέρθηκαν και χρησιμοποιήθηκαν από εξέχουσες οικογένειες του ανακτορικού οικισμού.

Οι ταφές είναι δευτερογενείς, με επτά μόνον εξαιρέσεις πρωτογενών. Η ποσότητα και η διατήρηση του σκελετικού υλικού είναι μοναδική, καθώς και η ποικιλία των κτερισμάτων, πολλά από αυτά κατασκευασμένα από εισηγμένες πρώτες ύλες. Ενδεικτικά αναφέρονται μεγάλος αριθμός χρυσών και ασημένιων κοσμημάτων, πολλά χάλκινα εργαλεία, ιδίως καλλωπισμού, περισσότερα από 200 λίθινα αγγεία, περισσότερες από 65 σφραγίδες από ελεφαντόδοντο και ημιπολύτιμους λίθους, και δύο σφραγιστικά δακτυλίδια. Η ποσότητα της κεραμικής είναι επίσης σημαντικότατη και περιλαμβάνει πολύ μεγάλο αριθμό διακοσμημένων, ιδίως τελετουργικών αγγείων.

[READ MORE](#)

Πατημασιές στην Κρήτη αλλάζουν την ιστορία της ανθρώπινης εξέλιξης

warfarereport.blogspot.gr/

Το καλοκαίρι του 2002 ο Γκέραρντ Γκιερλίνσκι, παλαιοντολόγος στο Πολωνικό Γεωλογικό Ινστιτούτο, έκανε τις διακοπές του στην Κρήτη. Κατά την διάρκεια βόλτας του στο Ακρωτήριο του Τραχήλου, στο βορειοδυτικό τμήμα του νησιού, ο επιστήμονας πρόσεξε και μελέτησε πρόχειρα τα ίχνη. Το 2010 επέστρεψε στο σημείο μαζί με τον συνάδελφό και μαθητή του Γκριεγόρζ Νιντβιέντσκι για να τα μελετήσουν καλύτερα. Έτσι, κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι προέρχονταν από κάποιον πρόγονο του ανθρώπου και, συνεχίζοντας τη μελέτη με επικεφαλής τον καθηγητή Περ Αλμπεργκ από το Πανεπιστήμιο της Ουψάλας στη Σουηδία, τα χρονολόγησαν στα περίπου 5.7 εκατομμύρια χρόνια πριν το σήμερα, ανατρέποντας μια από τις θεμελιώδεις αρχές τις ιστορίας του ανθρώπου.

[READ MORE](#)

Κρήτη: Έκλεψαν τα αποτυπώματα από τις πρώτες πατημασιές του ανθρώπου

HuffPost Greece, 14/9/2017

«Το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης βρίσκεται στη δυσάρεστη θέση να επιβεβαιώσει το γεγονός ότι άγνωστοι προκάλεσαν φθορές και αφαίρεσαν τμήματα των αποτυπωμάτων προγόνου του ανθρώπου από το Καστέλι Κισσάμου». Λίγες μέρες νωρίτερα το Μουσείο είχε ανακοινώσει πως τα παλαιότερα ίχνη δίποδου

βαδίσματος στον κόσμο ανακαλύφθηκαν στο Καστέλι Χανίων Κρήτης. Το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης αναφέρει πως έπειτα από πληροφορίες που έλαβε, το μέλος της ερευνητικής ομάδας κος Χαρ. Φασουλάς μετέβη στην Κίσσαμο και πραγματοποίησε σχετική αυτοψία. Όντως διαπιστώθηκε ότι άγνωστοι, ασυνείδητοι και ιδιοτελείς προέβησαν, μάλλον στην αρχή της προηγούμενης εβδομάδας, σε καταστροφή και αφαίρεση, μέσα από τον αρχαιολογικό χώρο στον οποίο βρίσκεται η θέση, τμημάτων πετρωμάτων που περιελάμβαναν 10 πατημασιές, από το σύνολο των 40 περίπου που μελετήθηκαν.

[READ MORE](#)

Στη Θεσσαλονίκη οι προϊστορικές πατημασιές που είχαν κλαπεί στην Κρήτη

Voria.gr, 15/9/2017

Στη Θεσσαλονίκη βρέθηκαν προϊστορικά αποτυπώματα βάδισης προγόνου του ανθρώπου που είχαν κλαπεί πριν μερικές ημέρες από το Καστέλι Κισσάμου, στα Χανιά της Κρήτης. Σύμφωνα με πληροφορίες που δημοσίευσε το ekriti.gr και το bloko.gr, τις οποίες επιβεβαίωσε η Voria.gr, αστυνομικοί της Ασφάλειας Χανίων έφτασαν στα ίχνη ενός άνδρα στη Θεσσαλονίκη ο οποίος είχε στην κατοχή του οκτώ από τα κλεμμένα αποτυπώματα. Έξι από τα κομμάτια ήταν κρυμμένα σε αγροτική περιοχή της Θεσσαλονίκης, ενώ ο άνδρας είχε κρύψει τα άλλα δύο κομμάτια στην οικία του στην Κρήτη.

[READ MORE](#)

Έρευνες της ενάλιας αρχαιολογίας

D. Koutsouba, documentonews.gr, 25/8/2017

Η ενάλια ή υποβρύχια αρχαιολογία έχει ως αντικείμενο τον εντοπισμό, τη μελέτη, τη διάσωση και την ανάδειξη των αρχαιολογικών ευρημάτων που βρίσκονται στην ακτή ή στον βυθό της θάλασσας, των λιμνών και των ποταμών. Στο αντικείμενο των ενδιαφερόντων της εμπίπτουν η ιστορική εξέλιξη του εμπορίου, της ναυτιλίας, των πλοίων και των λιμανιών, αλλά και οικισμοί ή άλλες χερσαίες εγκαταστάσεις οι οποίες έχουν κατακλυστεί για διάφορους λόγους από τη θάλασσα.

Σε πολλές περιοχές της Ελλάδας υπάρχουν βυθισμένοι οικισμοί, κτίρια ή λιμάνια, είτε λόγω της ανόδου της στάθμης της θάλασσας είτε λόγω τεκτονικών μεταβολών. Ιδιαίτερα οι οικισμοί της προϊστορίας βρίσκονται πολύ συχνά κάτω από τη θάλασσα. Κατά την 3η χιλιετία π.Χ., όταν εμφανίστηκαν οι πολιτισμοί του Αιγαίου, ο Μινωικός, ο Κυκλαδικός και ο Ελλαδικός, η στάθμη της θάλασσας βρισκόταν περίπου τέσσερα μέτρα χαμηλότερα από σήμερα – χωρίς να συνυπολογίσουμε τοπικά φαινόμενα, όπως οι σεισμοί, που μπορεί να βυθίσουν ακόμη περισσότερο μια περιοχή. Δηλαδή η ακτογραμμή που έβλεπαν οι Πρωτομινώτες, οι Πρωτοκυκλαδίτες και οι Πρωτοελλαδίτες βρισκόταν περίπου εκεί που σήμερα το βάθος της θάλασσας φτάνει τα 4 μ.

[READ MORE](#)

DNA clue to origins of early Greek civilization

BBC News, 3/8/2017

Researchers analysed genetic data from skeletons dating to the Bronze Age, a period marked by the emergence of writing, complex urban planning and magnificent art and architecture. These ancient Aegean people were mostly descended from farmers who had settled the region thousands of years earlier. But they showed signs of genetic - and possibly cultural - contact with people to the north and to the east.

Dr Iosif Lazaridis, from Harvard Medical School in Massachusetts, and colleagues focussed on burials from the Minoan civilization, which flourished on the island of Crete from 2,600 to 1,100 BC, and the Mycenaean culture, which existed across Greece from 1,600-1,100 BC. "They're important because they are the first known civilizations in Europe that had writing and a level of complexity that was not present in earlier cultures... It's always been a puzzle: where did these people come from and how did they create this amazing culture," Dr Lazaridis told BBC News.

[READ MORE](#)

Όταν αρχαιολογία και τοπική κοινωνία γίνονται σύμμαχοι

C. Sanoudou, Καθημερινή, 13/10/2017

Οι περισσότεροι αγρότες στο επάγγελμα, οι κάτοικοι του Λισβορίου είναι πλέον και ερασιτέχνες αρχαιολόγοι, πεπειραμένοι στην αναγνώριση των λίθινων εργαλείων, που άφησαν πίσω τους οι πρώτοι άποικοι του Αιγαίου. Χάρη στην παρουσία της ερευνητικής ομάδας του Πανεπιστημίου Κρήτης, η οποία επιστρέφει στο χωριό κάθε άνοιξη και καλοκαίρι τα τελευταία έξι χρόνια, διαθέτουν αρκετές γνώσεις για να έρευνας στη θέση Ροδαφνίδια και στην ευρύτερη περιοχή του Κόλπου της Καλλονής.

Μιας έρευνας η οποία ναι μεν «αφορά» ολόκληρη την ανθρωπότητα, καθότι φέρνει στο φως πολύτιμες πληροφορίες για το κοινό μας παρελθόν, εστιάζοντας στην περίοδο πριν από 800 με 200.000 χρόνια, αλλά συγχρόνως είναι «δική» τους, αφού μικροί και μεγάλοι έχουν εκπαιδευθεί να αναγνωρίζουν χειροπελέκεις στα χωράφια και να τους μαζεύουν για τους αρχαιολόγους. Πλούσια ήταν τα ευρήματα που ήρθαν στο φως και αυτό το καλοκαίρι, επιβεβαιώνοντας πως πρόκειται για μία «θέση αναφοράς για την πρώιμη κατοίκηση στη Βορειοανατολική Μεσόγειο, τη μοναδική με παρόμοιο αποτύπωμα της Αχελαίας κληρονομιάς», λέει στην «Κ» η επικεφαλής της έρευνας και αναπληρώτρια καθηγήτρια προϊστορικής αρχαιολογίας, Νένα Γαλανίδου.

[READ MORE](#)

Οικισμός της Εποχής του Χαλκού ρίχνει φως στο σύμπλεγμα Θήρα - Θηρασία

Bήμα, 16/10/2017

Στον λόφο που βρίσκεται στο νοτιοανατολικό άκρο της Θηρασίας, του νησιού στα δυτικά της Σαντορίνης, δεσπόζει το μοναστήρι της Κοίμησης. Στη θέση αυτή και σχεδόν σε επαφή με το μοναστήρι, η αρχαιολογική σκαπάνη αποκαλύπτει έναν πρωτοκυκλαδικό και μεσοκυκλαδικό οικισμό της 3ης και των αρχών της 2ης χιλιετίας π.Χ., με μέτωπο προς την καλντέρα στα ανατολικά και το Ασπρονήσι στα νότια.

Όπως ενημερώνει με ανακοίνωσή του το υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού, «ένα μέρος του οικισμού έχει διαβρωθεί και παρασυρθεί στον γκρεμό κατά την γεωλογική απόσπαση της νήσου Θηρασίας από το Ασπρονήσι, ως αποτέλεσμα της μεγάλης μινωικής ηφαιστειακής έκρηξης. Ο οικισμός της Κοίμησης προσφέρει σημαντικά στοιχεία για το σύμπλεγμα Θήρας-Θηρασίας κατά τις πρώιμες φάσεις της Εποχής του Χαλκού και δίνει επίσης νέα στοιχεία για τη μορφή του ΝΑ ορίου της προ-εκρηξιακής καλδέρας, στα βαθμιδωτά άνδηρα της οποίας απλώνονται ο προϊστορικός οικισμός».

[READ MORE](#)

Codebreakers and Groundbreakers

Fitzwilliam Museum

A pioneering and interdisciplinary exhibition, Codebreakers and Groundbreakers will bring together, for the first time, the remarkable intellectual achievements and parallel narratives of two groups of 'code-breakers' working at the same time, but independently: those involved in breaking the Second World War codes and those who deciphered the ancient script of Linear B – Europe's earliest comprehensible writing system.

In a display including an Enigma machine, a rare loan from GCHQ, and unique archival documents held at the University of Cambridge, the exhibition will explore and celebrate the genius of Second World War codebreakers such as Alan Turing and Bill Tutte; as well as Michael Ventris and John Chadwick (himself a Bletchley codebreaker) who deciphered Linear B. It will also encourage visitors to explore 'codebreaking' in all its forms.

The exhibition is a joint project with the Faculty of Classics, University of Cambridge, with support from Microsoft and The Marlay Group.

[READ MORE](#)

Τροία: Οι Τούρκοι αρχαιολόγοι στα αχνάρια του Ερρίκου Σλήμαν

thetoc.gr, 26/9/2017

Αν ζούσαν εδώ ο Πρίαμος, ο Αχιλλέας, ο Έκτορας, αν πέθαναν εδώ, δε μπορούμε να το αποδείξουμε 100%, λέει ο Ρουστέμ Ασλάν ο αρχαιολόγος που ανασκάπτει εδώ και τριάντα χρόνια, από τα φοιτητικά του χρόνια το 1988, την περιοχή του λόφου Χισαρλίκ, και αναζητά τα ίχνη της Τροίας και των ηρώων της. «Αλλά εάν εργάζεσαι μέσα για 30 χρόνια, νύχτα και μέρα, χειμώνα ή καλοκαίρι, και περιβάλλεσαι από αυτό το τοπίο, μπορείς να το αισθανθείς. Αρχίζεις να το πιστεύεις.»

Η περιφραγμένη περιοχή ακριβώς έξω από τη νότια πύλη των ερειπίων της αρχαίας πόλης του έχει προσφέρει εντυπωσιακές ενδείξεις που μπορεί να προσθέσουν στην απόδειξη ότι αυτή ήταν η σκηνή του πολέμου που περιγράφεται λεπτομερώς στα έπη του Ομήρου, την Ιλιάδα και την Οδύσσεια.

Τα ερείπια της Τροίας απέχουν μισή ώρα με το αυτοκίνητο από το Τσανάκκαλε, μια πόλη στη βορειοδυτική Τουρκία και ο λόφος Hisarlık, περιέχει τα σωζόμενα υπολείμματα 10 πόλεων των Τρώων που χρονολογούνται από το 3.000 π.Χ.

[READ MORE](#)

This 3,500-Year-Old Greek Tomb Upended What We Thought We Knew About the Roots of Western Civilization

Jo Marchant, *Smithsonian Magazine*, January 2017

They had been digging for days, shaded from the Greek sun by a square of green tarpaulin slung between olive trees. The archaeologists used picks to break the cream-colored clay, baked as hard as rock, until what began as a cluster of stones just visible in the dirt became four walls in a neat rectangle, sinking down into the earth. Little more than the occasional animal bone, however, came from the soil itself. On the morning of May 28, 2015, the sun gave way to an unseasonable drizzle. The pair digging that day,

[READ MORE](#)

Ο Γρύπας στη Στοκχόλμη

A. Tzavella, *Καθημερινή*, 2/11/2017

Οι Αμερικανοί αρχαιολόγοι της Πύλου χτίζουν... γέφυρες με τον ελληνισμό της Σουηδίας, για την ανάδειξη της Μεσσηνίας. Το απόγευμα ήταν σκοτεινό και κρύο, πράγμα συνηθισμένο για τη Στοκχόλμη, όμως στο Μεσογειακό Μουσείο της πόλης Σουηδοί ακαδημαϊκοί, αρχαιολόγοι, διευθυντές μουσείων, βουλευτές από το κοινοβούλιο και δημοσιογράφοι συζητούσαν για τη λάμψη του αρχαίου παρελθόντος της Μεσσηνίας, κοιτάζοντας στο κινητό τους ελεύθερες ημερομηνίες για ένα ταξίδι 2.000 μίλια μακριά.

[READ MORE](#)

A Grecian Artifact Evokes Tales From the 'Iliad' and 'Odyssey'

N. Wade, *New York Times*, 6/11/2017

Two years ago, archaeologists excavating an ancient grave at Pylos in southwestern Greece pulled out a grime-encrusted object, less than an inch and half long, that looked like some kind of large bead. They put it aside to focus on more prominent items, like gold rings, that also were packed into the rich grave. But later, as a conservator removed the lime accretions on the bead's face, it turned out to be something quite different: a seal stone, a gemstone engraved with a design that can be stamped on clay or wax.

[READ MORE](#)

Σφραγιδόλιθος ασύγκριτης τέχνης από τάφο πολεμιστή στην Πύλο

Βήμα, 8/11/2017

Ένας σφραγιδόλιθος από αχάτη με εγχάρακτο σχέδιο εκπληκτικής τέχνης και λεπτομέρειας, που απεικονίζει μια εντυπωσιακή σκηνή μάχης, έχει εντυπωσιάσει τους αμερικανούς αρχαιολόγους. Ο σφραγιδόλιθος βρέθηκε στον τάφο του «Γρύπα Πολεμιστή» στην Πύλο. Συγκεκριμένα, πριν από δυο χρόνια, οι Αμερικανοί αρχαιολόγοι Τζακ Ντέιβις και Σάρον Στόκερ από το Πανεπιστήμιο του Σινσινάτι ανακάλυψαν στον τάφο του «Γρύπα Πολεμιστή» στην Πύλο ένα μικροσκοπικό αντικείμενο, μεγέθους περίπου 3,5 εκατοστών.

[READ MORE](#)

AEGEUS – SOCIETY FOR AEGEAN PREHISTORY

6 Litous, 151 24 Maroussi, Athens, Greece

info@aegeussociety.org

www.aegeussociety.org

NEWSLETTER CREDITS

Editor: Nektarios Karadimas

Cataloguing of books and journals: Anthi Balitsari

Cover design: Maria Panagopoulou

We would like to thank cordially the libraries of the Archaeological Society at Athens and the British School at Athens for any help they provide us.

Do you need to print this newsletter? Please, consider the environment!

